

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Váralja

Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	65
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	74
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	75
1. A HEP IT részletei	75
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	75
Jövőképünk.....	76
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	77
3. Megvalósítás	79
3.1 A megvalósítás előkészítése	79
3.2 A megvalósítás folyamata	79
3.3 Monitoring és visszacsatolás	82
3.4 Nyilvánosság.....	82
3.5. Érvényesülés, módosítás.....	83
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint elkészítve, Váralja Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A község mai nevének kialakulása a XIII. századtól: VARELLY, VARALLA, VÁRALLYA, VÁRALJA, német néven VÁRALLA, VÁROLĚ, WAROLI. A 788 főt számláló Váralja nevét a község határában álló Várfő-hegyről, más néven Török-dombról kapta, amely a környék egyik legmagasabb pontja. A hegyhez sok legenda fűződik, amelyek egy részének titkát már ismerjük. A XII.-XIII. században földvár állt itt, amely később a szászi (szászvári) török helyőrség előretolt egységének is helyet adott. Kitűnő földrajzi fekvése miatt ősrég óta földvár jellegű katonai bázishely, megfigyelőhely volt. A községről az első írásos emlék 1270-ből maradt fent, IV. László adománylevele – több Tolna megyei helység között – „Villa Varely”-ként említi.

Az 1400-as évek elején a községet a szekesői hercegek birtokai között említik. Egy 1542-ben kelt irat szerint a község gazdái a pécsi püspök és a prebandáriusok (királyi hűbéresek) voltak. 1543-ban Szulejmán török császár másodszor is elfoglalta Pécs városát. Ahmid vezér Szászvárt és környékét, közte Váralját is. A török hódoltság idején a település a mindenkori budai vezír (basa) szolgálati birtokát képezte. A török kiűzése után az 1687. évi visszafoglalási jegyzékben Váralját, mint a nádasdi (mecseknádasdi) kerület egyik helységeként említik.

Váralja népessége a török kivonulása után jelentősen megcsappant, a falu besenyő magyar lakossága mégis túlélte a hódoltságot, és 1733-as feljegyzések szerint már tekintélyes község 1200 lakossal. Először sárközi reformátusok, majd a XVIII. század végén Mária Terézia rendelkezései nyomán evangélikus német polgárok telepedtek le a faluban. A németek 1770-től eleinte szóróványosan, a század utolsó évtizedében már nagyobb számban telepedtek le a községben.

A második világháborút lezáró békeszerződések értelmében a német lakosság jelentős részét Németországba telepítették, helyükre Csehszlovákiából elűzött felvidéki magyar családok kerültek.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Váralján a XVIII. század végéig a fő megélhetési forrást a mezőgazdaság jelentette. 1793-ban – Tolna megyében elsőként – itt indult meg a kőszénbányászat, amely 1961-ig folyt. Ez – hasonlóan a környező településekhez – a község életének, fejlődésének meghatározója lett.

A XX. század második felében Váralja elvesztette önállóságát. A székhelyközség Nagymányok lett. 1989. május 27-én a helyi népszavazás kinyilvánította a község újbóli önállóságának szándékát. 1990. január 1-jétől Váralja - élve hét évszázados történelmi-közigazgatási jogával, ismét önálló község.

1996 júliusában a magyarországi evangélikus ifjúság itt tartotta első, Szélrózsa elnevezésű országos találkozóját, ami azóta komoly rendezvényé nőtte ki magát. Váralján évente megrendezik a polgári körök országos találkozóját és 2005-től minden év júniusában megrendezésre kerül a Kuglóffesztivál is.

A mai település bemutatása

Váralja a Dél-dunántúli régióban, Tolna megye déli részén, a Mecsek-hegység északkeleti lábánál, a Váraljai-völgyben található. A település észak felől nyitott, dél felől a Kelet-Mecsek hegyei magasodnak a falu fölé. A gyönyörű fekvésű falu megközelíthető autóúton Bonyhádról (11 km), Pécs felől (45 km) Szászváron át, illetve az 50-es számú Dombóvár–Bátaszék-vasútvonalon.

A megállóhely Máza-Szászvár és Nagymányok között található. Vasútvonal nem érinti a települést. A legközelebbi vasútállomás a kb. 15 km-re lévő Bonyhád-Hidas a MÁV 50-es számú, Dombóvár–Bátaszék-vasútvonalán található.

Szomszédos települések: Nagymányok, Máza, Györe, Izmény, Hidas, Mecseknádasd, Óbánya.

A település területe 21,13 km². Ivóvize tiszta, talaja, levegője tiszta, tartós zajterhelés nem áll fenn.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	822	bázis év
2018	817	99,39%
2019	794	97,18%
2020	793	99,87%
2021	801	101,01%
2022	753	94,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

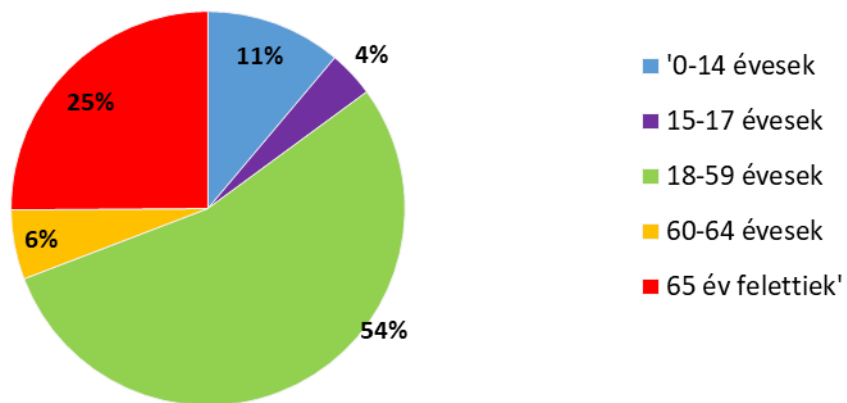

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

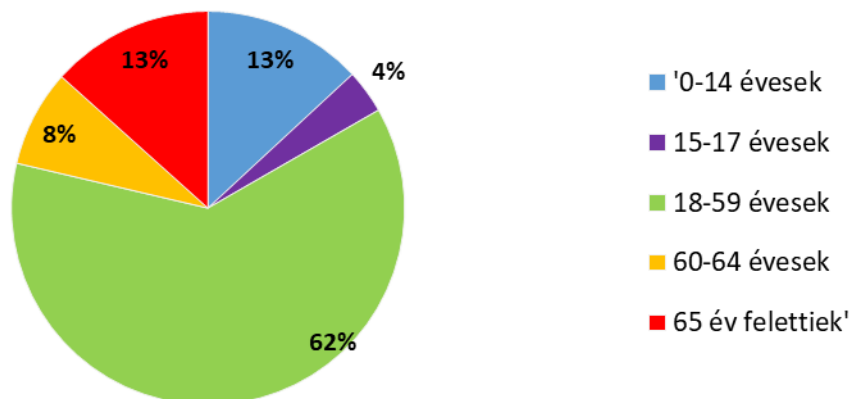
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	389	422	811	47,97%	52,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	2,47%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	47	98	6,29%	5,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	16	30	1,73%	1,97%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	241	229	470	29,72%	28,24%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	31	24	55	3,82%	2,96%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	52	106	158	6,41%	13,07%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

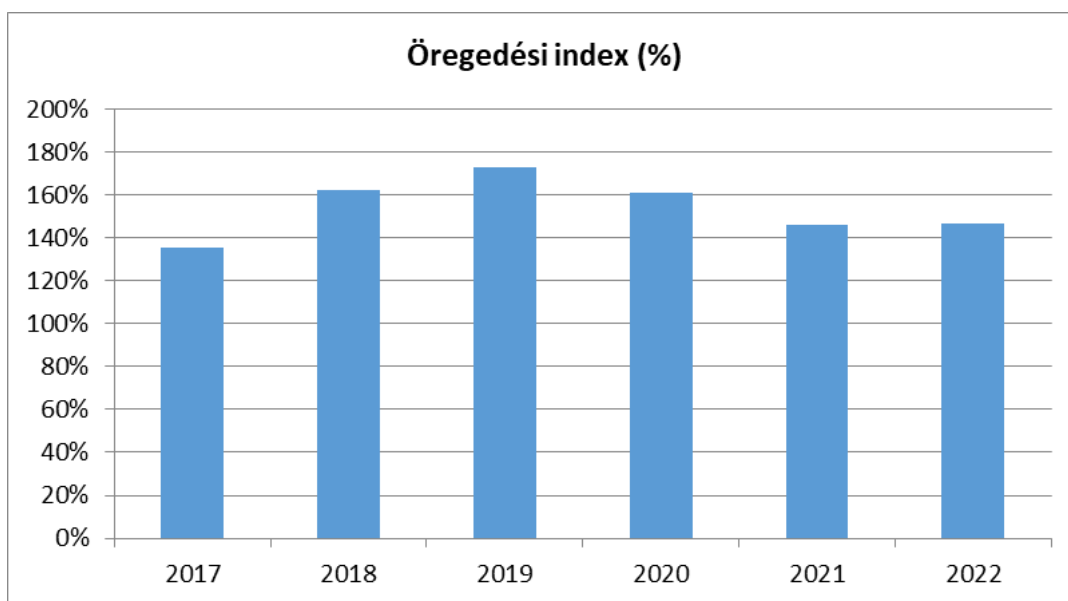
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	145	107	135,51%
2018	154	95	162,11%
2019	154	89	173,03%
2020	158	98	161,22%
2021	158	108	146,30%
2022	148	101	146,53%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

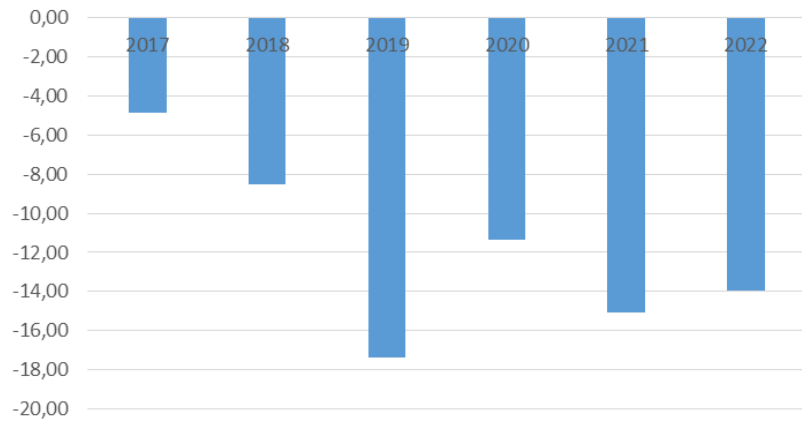

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	8,53
2018	-7,32
2019	-18,62
2020	11,34
2021	16,31
2022	-30,48
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-4,87
2018	-8,54
2019	-17,38
2020	-11,34
2021	-15,06
2022	-13,97
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

**Az élve születések és halálozások különbözetének
1000 lakosra vetített száma (fő)**

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte előmozdítja és védi az esélyegyenlőséget minden ember számára (férfi és nő, idős és fiatal, egyedülálló szülők), és minden társadalmi csoport számára (kisebbségek, fogyatékos emberek, külföldi állampolgárok stb.)

Az esélyegyenlőség biztosítása a kormány, az állam, az önkormányzatok és intézményeik feladata. Az élet valamennyi területén meg kell előzni a hátrányos megkülönböztetést, és elő kell segíteni az egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét.

Váralja Község Önkormányzata a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat.

Célunk, hogy a településen élők számára elérhetővé tegye a közszolgáltatásokat, biztosítsa az idősek, a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetű polgárok esélyegyenlőségét az élet különböző területein. Így a:

- tanulásban,
- a munkához jutásban,
- a szociális és egészségügyi ellátásban

Ennek érdekében, a fenti célok minél hatékonyabb és eredményesebb megvalósítása érdekében megalkotja a társulási esélyegyenlőségi programját: elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, a célok eléréséhez szükséges intézkedéseket, feladatokat.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Váralja. település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032))

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait², valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Völgységi Önkormányzatok Társulása

A települések önkormányzatai és lakossága arra társult, hogy jobb életfeltételeket, közszolgáltatási hozzáférést és munkakörülményeket biztosítson a területen élő embereknek.

Váralja Község a Völgységi Önkormányzatok Társulásának tagja. A többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás 21 település összefogásával jött létre 2004. június 23-án, hogy segítse kb. 30 ezer ember mindennapi életét. A kistérségi társulásunk fő feladata a 21 településen a közszolgáltatás megszervezése, a hatékonyság növelése, az esélyegyenlőség biztosítása.

A Társulás az alábbi feladat- és hatáskörök ellátása érdekében jön létre:

- Közoktatási feladatok szervezése és ellátása, ezen belül legfontosabb a pedagógiai szakszolgálati feladatok szervezése és ellátása
- Az egészségügyi alapellátás együttes szervezése, ezen belül: hétközi és hétvégi háziorvosi ügyelet.
- Személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - gyermekjóléti szolgáltatás,
 - gyermekek napközbeni ellátása,
 - gyermekek átmeneti gondozása.
- A szociális ellátások:
 - családsegítés
 - közösségi ellátás
 - támogató szolgálat
 - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
 - fogyatékosok nappali ellátása
- Belső ellenőrzési feladatok ellátása
- Nyilvános könyvtári feladatok
- Területfejlesztési feladatok és a kistérségi területfejlesztési projektek megvalósítása

² Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A többcélú kistérségi társulás területfejlesztési feladatkörében összehangolja a Társulás tagjai, azok területfejlesztési társulásai és a kistérség területén működő gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit. Ennek érdekében a Társulási Tanács a kistérségi területfejlesztési feladatok tekintetében kistérségi fejlesztési tanácsként jár el. A társulás székhelye: 7150 Bonyhád, Széchenyi tér 12. Jogállása szerint önálló jogi személy, így a gazdálkodására a költségvetési szervek működésére vonatkozó jogszabályok az érvényesek.

Tolna megye legnagyobb földrajzi tájegysége a Tolnai-dombság, amelynek a kiemelkedő lesüllyedő blokkjait folyók, patakok szabdalják fel. A Tolnai-dombság kistájainak egyike az erősen tagolt Völgység. A Völgység neve sokat elárul a felszínéről: a völgyekben kisebb-nagyobb falvak, községek, kisváros található.

A kistérség területén régi idők óta jelentős szerepet kapott a szőlőtermelés és az erdészet, valamint az állattenyésztés. A Völgység mai gazdasági szerkezetét is alapvetően meghatározzák a hagyományos termelőágak, de ezek ma már kiegészülnek a szolgáltató szektor újabb egységeivel. Utóbbi egyre nagyobb szerepet kap a kistérség gazdasági életében csakúgy, mint a könnyűipar térhódítása.

A társulás területén jellemzően a mikro vállalkozások vannak jelen. A kis- és középvállalkozások főleg Bonyhádon működnek. A cégek különböző profillal rendelkeznek, a legjelentősebbek főleg a mezőgazdaság, bortermelés és az állattenyésztés (elsősorban a szarvasmarhatartás) területén alakultak ki, de mellettük megjelennek a kereskedelmi és ipari vállalkozások is. A kistérség 15 települése a Tolnai borvidék völgységi körzetének része, amelyhez 946 hektár szőlőterület tartozik. A kistérség mezőgazdasági termelésében alapvetően meghatározó a szántóföldi növénytermesztés és az állattenyésztés.

A Völgységi Önkormányzatok Társulásához tartozó településeken a történelmének megfelelően ma is több nemzetiségű, vallású, szokású, kultúrájú népcsoportok élnek. A múltban megjelentek itt szerbek, német nemzetiségűek, bukovinai székelyek, felvidékiek, romák, magyarok. Az idők folyamán ezek a csoportok megmaradtak a térségben, letelepedtek, életüket a Völgység feltételeihez igazították és ma is egymás mellett léteznek, dolgoznak a különböző kisebbségek és a többségi társadalom tagjai.

Ma a Völgység 21 települése a többcélú kistérségi társulás tagja.

A társult települések:

- Aparhant,
- Bátaapáti,
- Bonyhád,
- Bonyhádvarasd,
- Cikó,
- Felsőnána
- Kéty
- Grábóc,
- Györe,
- Izmény,
- Kakasd,
- Kisdorog,
- Kismányok,
- Kisvejte,
- Lengyel,
- Mórág,
- Mőcsény,
- Mucsfa,
- Murga
- Nagymányok,
- Nagyvejte,

- Tevel,
- **Váralja,**
- Závod.
- Zomba

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését a TEIR – Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer- adatbázisból, a Központi Statisztikai Hivatal, Munkaügyi Hivatal nyilvántartásaiból gyűjtöttük össze. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerzés még nehézkes.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben él. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük tekintetében is jelentős elmaradás tapasztalható.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együttthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól. Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszoruló radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A helyzettel történő őszinte, közhelymentes szembenézés, valamint a felelős döntéshozatal nem várhat tovább helyi szinten sem. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kieleződéséhez vezethet, egyszersmind súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

Gyakori tévhit, hogy a romák (érdemtelenül) túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt a célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony határfokkal érik el a célcsoportot.

A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának.

A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is. Nem elég tehát például betonúttal ellátni a cigány telepet, szükség van a szegregációból történő kitörés útjainak megkönnyítésére is. Még a legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha maguk a romák nem vonódnak be a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten.

A romák helyzetének vizsgálatokor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A település Önkormányzatának a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. Amennyiben az önkormányzat (illetve partnerei, intézményei) nem rendelkeznek pontos adatokkal, és ezek pótlása a tervezés időszakában nem megoldható, a beavatkozások irányultságának meghatározásához sokszor már az is elegendő lehet, ha megbecsülik az adott jellemző előfordulási gyakoriságát.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet.

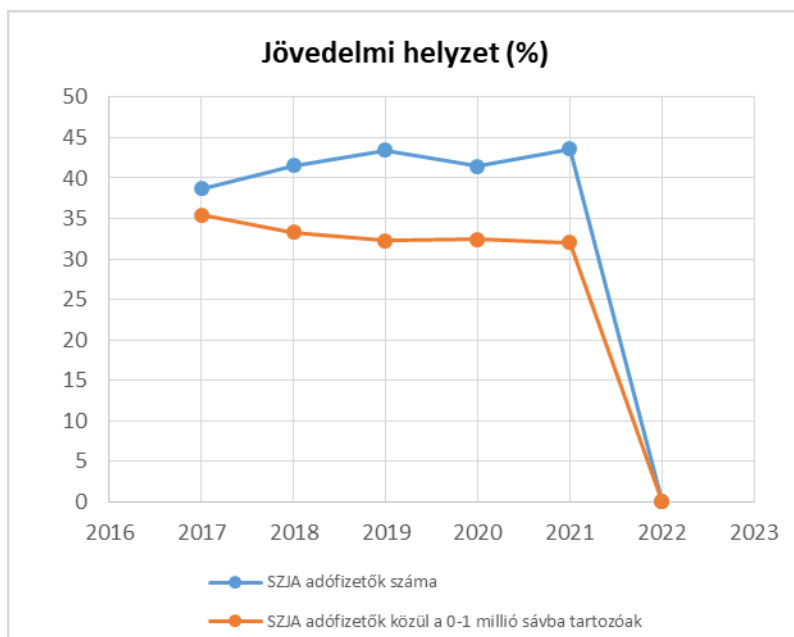
Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a leghátrányosabb helyzetű kistérségek (továbbiakban LHH kistérség) területével. Ezen térségek leginkább az ország északkeleti részében található; Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Sajó és a Bodrogek közötti területen, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Másik fontos térség a Dél-Dunántúl bizonyos részei, úgy, mint az Ormánság, vagy Tolna megyében a Tamási kistérség.

A fentiekből látható, hogy hazánkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigánysággal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bőrszín függő, bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része roma származású. Azokat a közösségeket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció miatt, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.

A mélyszegénységből való kitörés rendkívül nehéz, mondhatni lehetetlen. A helyzetüket az is rontja, hogy rendkívüli elszigeteltségben élnek mind társadalmilag, mind gazdaságilag. Ebben nagy szerepe van az infrastruktúra helyenkénti fejletlenségének.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	38,70	35,40
2018	41,56	33,33
2019	43,42	32,29
2020	41,43	32,44
2021	43,63	32,02
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

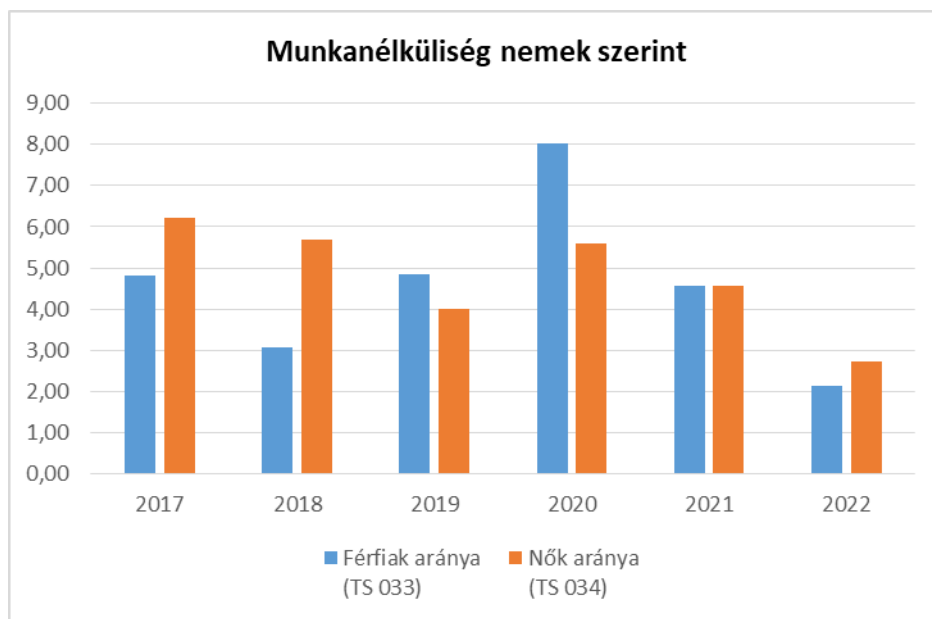
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	4,83	6,21	5,52%
2018	3,07	5,69	4,38%
2019	4,86	4,00	4,43%
2020	8,04	5,58	6,81%
2021	4,55	4,55	4,55%
2022	2,12	2,73	2,43%

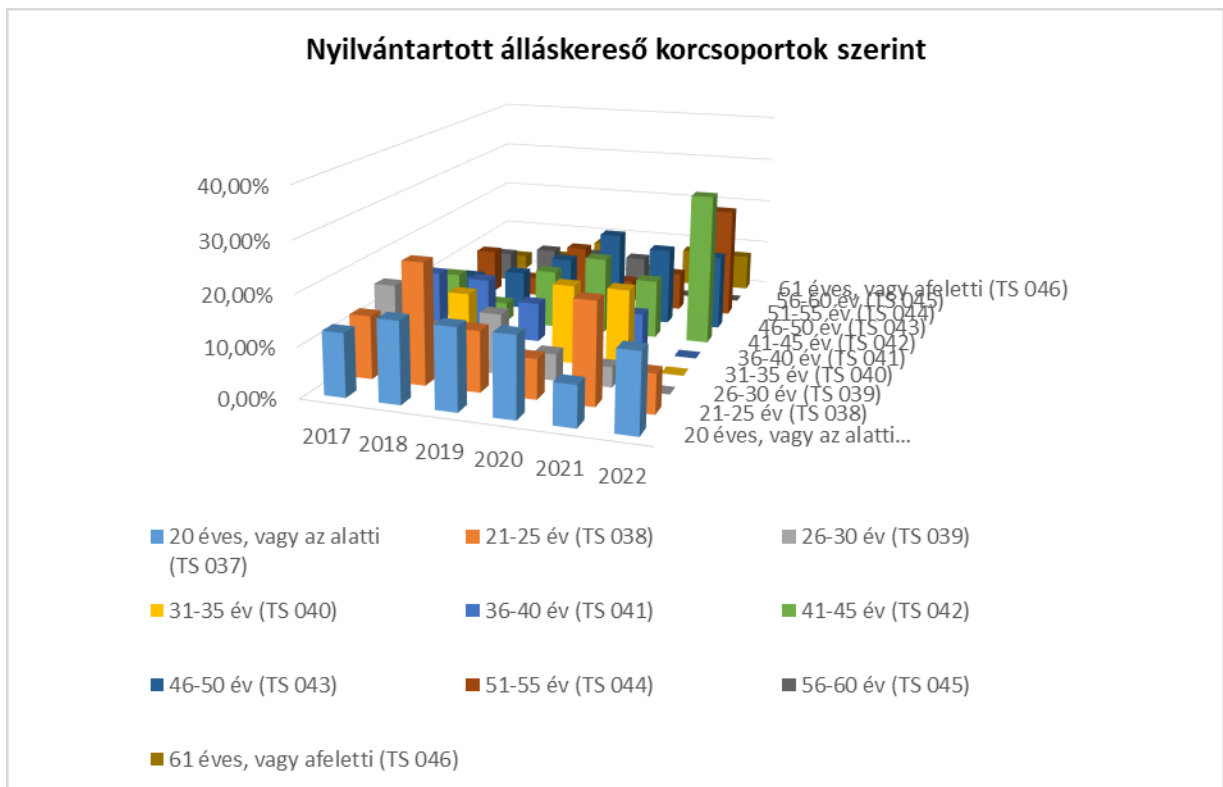
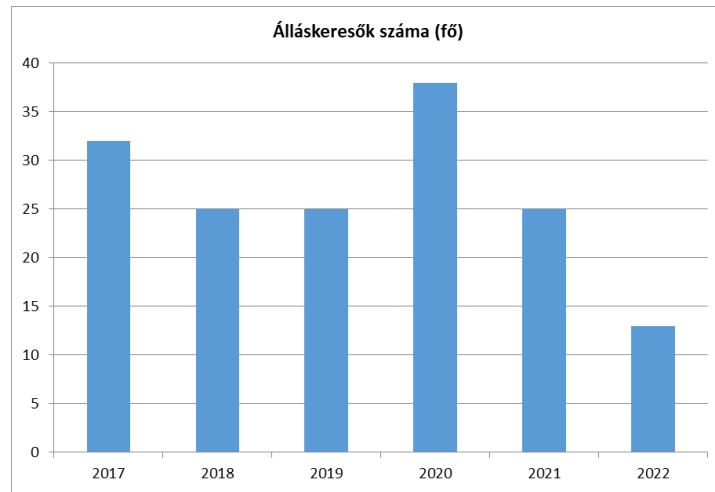
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	32	25	25	38	25	13
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	4,00	4,00	6,00	2,00	2,00
	%	12,50%	16,00%	16,00%	15,79%	8,00%	15,38%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	6,00	3,00	3,00	5,00	1,00
	%	12,50%	24,00%	12,00%	7,89%	20,00%	7,69%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	2,00	3,00	2,00	1,00	0,00
	%	15,63%	8,00%	12,00%	5,26%	4,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	3,00	0,00	6,00	4,00	0,00
	%	12,50%	12,00%	0,00%	15,79%	16,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	3,00	2,00	2,00	2,00	0,00
	%	12,50%	12,00%	8,00%	5,26%	8,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	3,00	1,00	3,00	6,00	3,00	4,00
	%	9,38%	4,00%	12,00%	15,79%	12,00%	30,77%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	2,00	3,00	7,00	4,00	2,00
	%	6,25%	8,00%	12,00%	18,42%	16,00%	15,38%
51-55 év (TS 044)	Fő	3,00	1,00	3,00	2,00	2,00	3,00
	%	9,38%	4,00%	12,00%	5,26%	8,00%	23,08%
56-60 év (TS 045)	Fő	2,00	2,00	2,00	3,00	0,00	0,00
	%	6,25%	8,00%	8,00%	7,89%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	1,00	2,00	1,00	2,00	1,00
	%	3,13%	4,00%	8,00%	2,63%	8,00%	7,69%

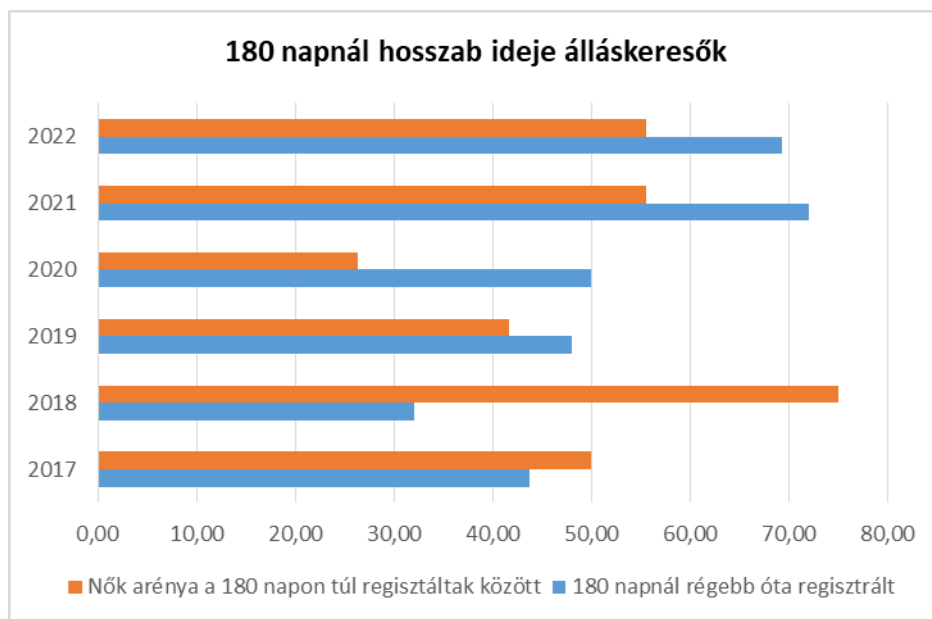
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	43,75	50,00
2018	32,00	75,00
2019	48,00	41,67
2020	50,00	26,32
2021	72,00	55,56
2022	69,23	55,56

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

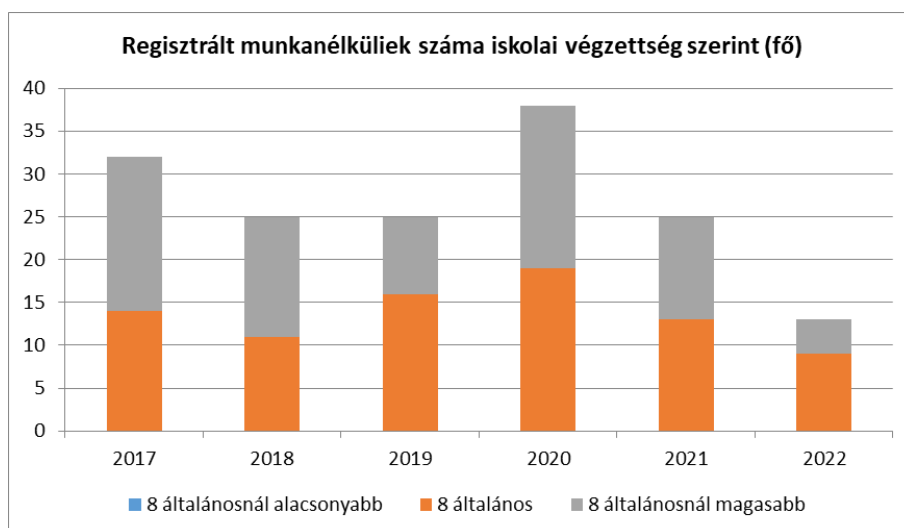

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	32	0	0,00%	14	43,75%	18	56,25%
2018	25	0	0,00%	11	44,00%	14	56,00%
2019	25	0	0,00%	16	64,00%	9	36,00%
2020	38	0	0,00%	19	50,00%	19	50,00%
2021	25	0	0,00%	13	52,00%	12	48,00%
2022	13	0	0,00%	9	69,23%	4	30,77%

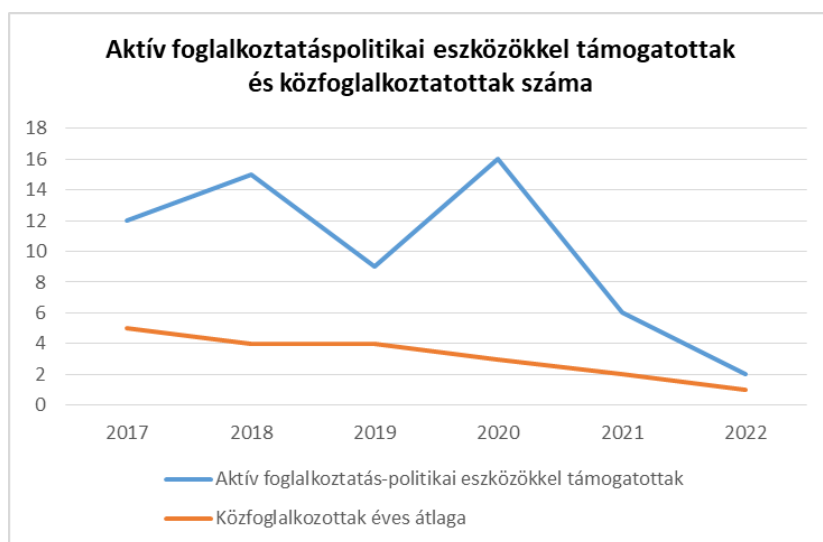
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	12	5
2018	15	4
2019	9	4
2020	16	3
2021	6	2
2022	2	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatás esélyeihez való hozzáférést segíti a munkaügyi kirendeltségeken a folyamatosan fennálló tanácsadás és információs szolgáltatás. Minden megjelenéskor (bármiféle célból) elsődleges szempont, hogy az ügyintézők igyekezzenek az illetőnek megfelelő állásokat áttekinteni és felajánlani számára. Ezen kívül az információs szolgálatnál az aktuális elhelyezkedési tájékoztatást minden betérő (akár nem álláskereső is) megkaphatja, és meg is kapja.

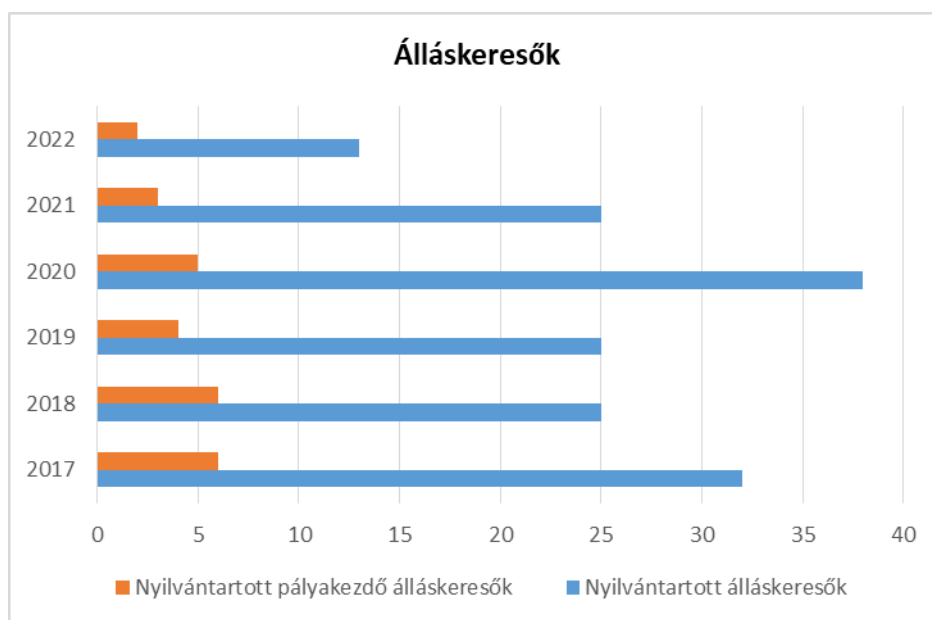
A kirendeltségeken és ha van aktuális állás, akkor az önkormányzatnál is rendelkezésre állnak a minden idevonatkozó információt tartalmazó falitáblák, amelyeken szintén az aktuális állásajánlatok megtalálhatóak. A kirendeltségen emellett ügyféltéri

számítógép(ek) áll(nak) rendelkezésre szintén nem csak a helyi, de az országos szintű elektronikus álláskeresés céljából.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	32	6
2018	25	6
2019	25	4
2020	38	5
2021	25	3
2022	13	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A felnőtt szakképzéshez történő hozzáférést a településen egy intézmény sem biztosítja. A gimnáziumi érettségi megszerzése a felnőttképzésben a községben nem lehetséges.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Önkormányzatunknak a foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása. Ezzel kapcsolatos bejelentés az elmúlt években nem érkezett sem az önkormányzattal szemben, sem az önkormányzat felé, így sem a testi fogyatékkal, sem a megváltozott munkaképességgel élők, sem a nők, sem a mélyszegénységben élők/romák esetében nem valósul meg a hátrányos megkülönböztetés településünkön.

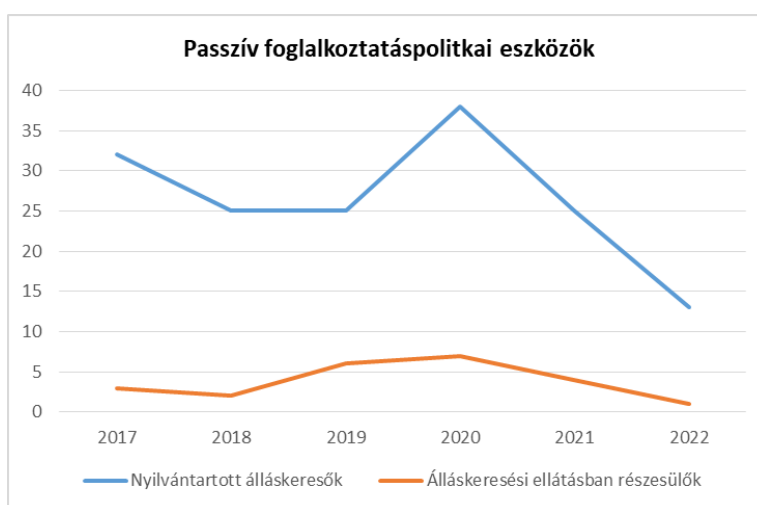
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A (mély)szegénységben élők jelentős részének a fő bevételi forrása kizárólag a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokból áll. A következő táblázatok az álláskeresői segélyben részesülők számát, arányát, a járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek számát, és a rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek számát mutatja.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	32	5,61%	3	9,38%
2018	25	4,40%	2	8,00%
2019	25	4,54%	6	24,00%
2020	38	7,08%	7	18,42%
2021	25	4,67%	4	16,00%
2022	13	2,58%	1	7,69%

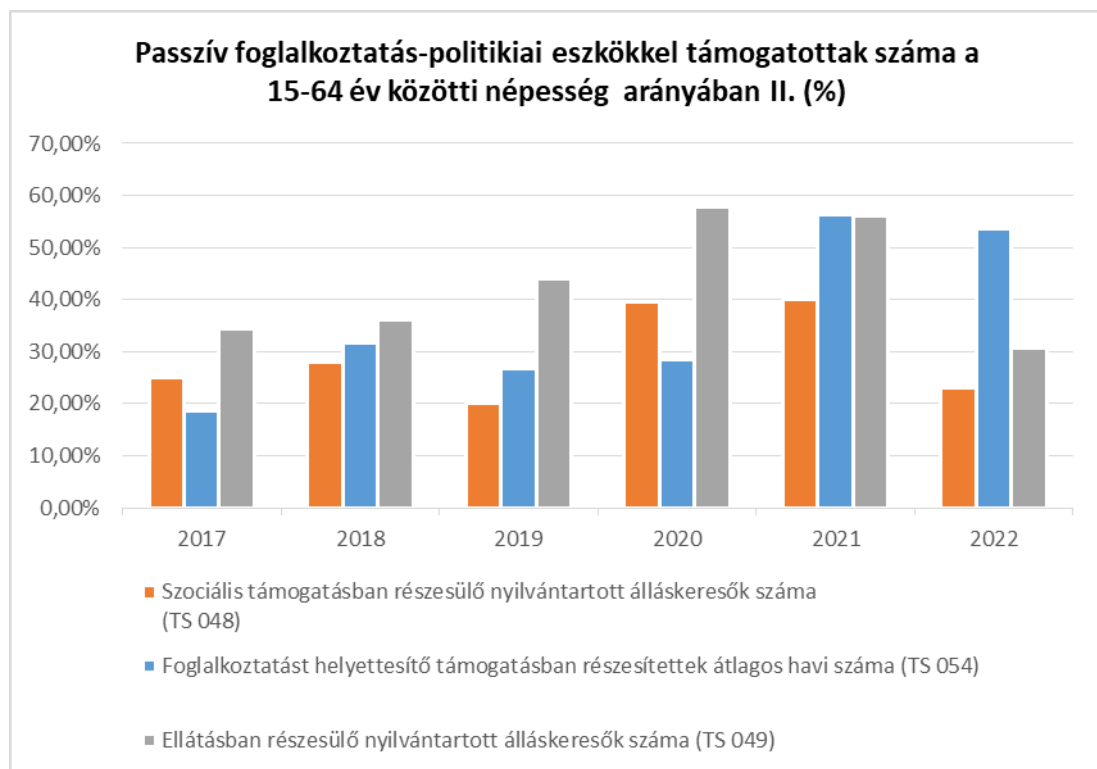
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

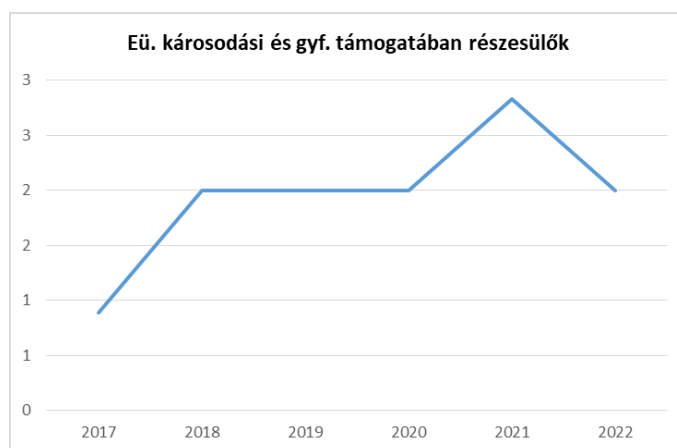
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	8	25,00%	6	18,59%	11	34,38%
2018	7	28,00%	8	31,68%	9	36,00%
2019	5	20,00%	7	26,84%	11	44,00%
2020	15	39,47%	11	28,47%	22	57,89%
2021	10	40,00%	14	56,44%	14	56,00%
2022	3	23,08%	7	53,69%	4	30,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	2
2019	2
2020	2
2021	3
2022	2

Forrás: TeIR, KSH

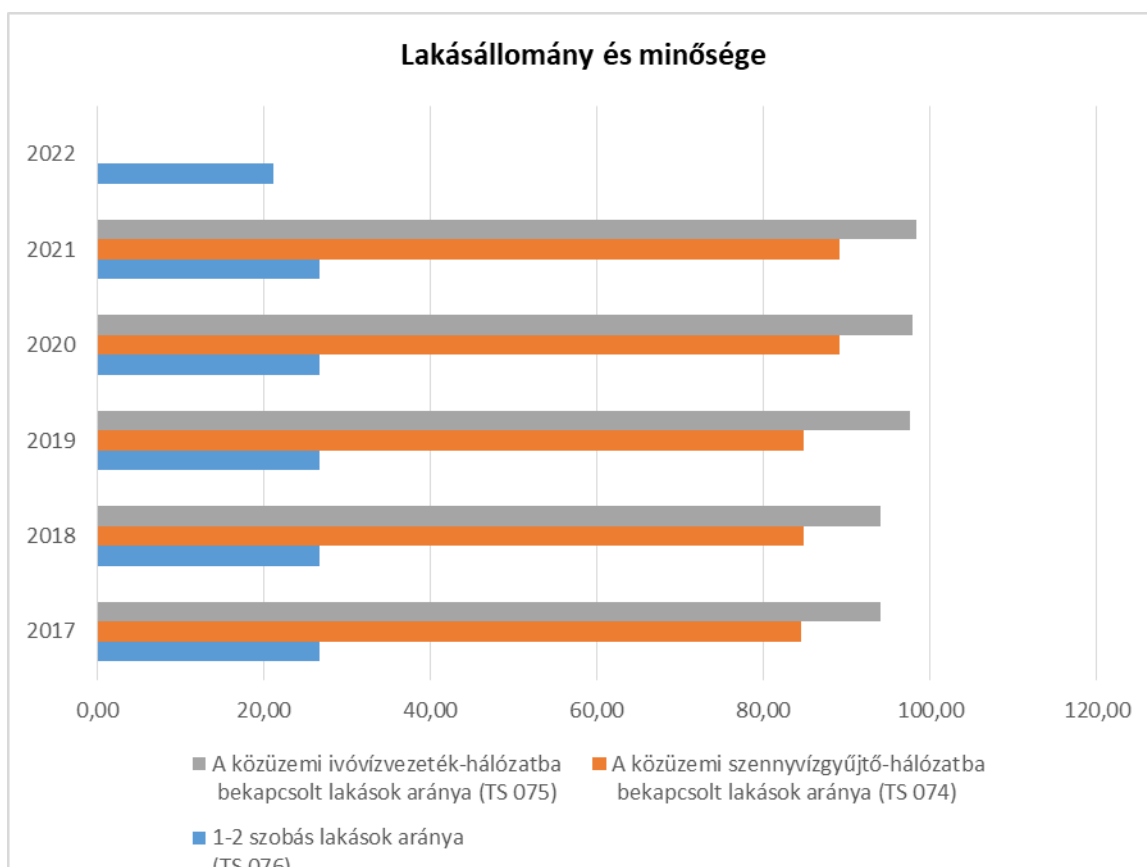
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	370	0	0,00	26,76	84,59	94,05
2018	370	0	0,00	26,76	84,86	94,05
2019	370	0	0,00	26,76	84,86	97,57
2020	370	0	0,00	26,76	89,19	97,84
2021	370	0	0,00	26,76	89,19	98,38
2022	359	0	0,00	21,17	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	370	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	370	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	370	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	370	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	370	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	359	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

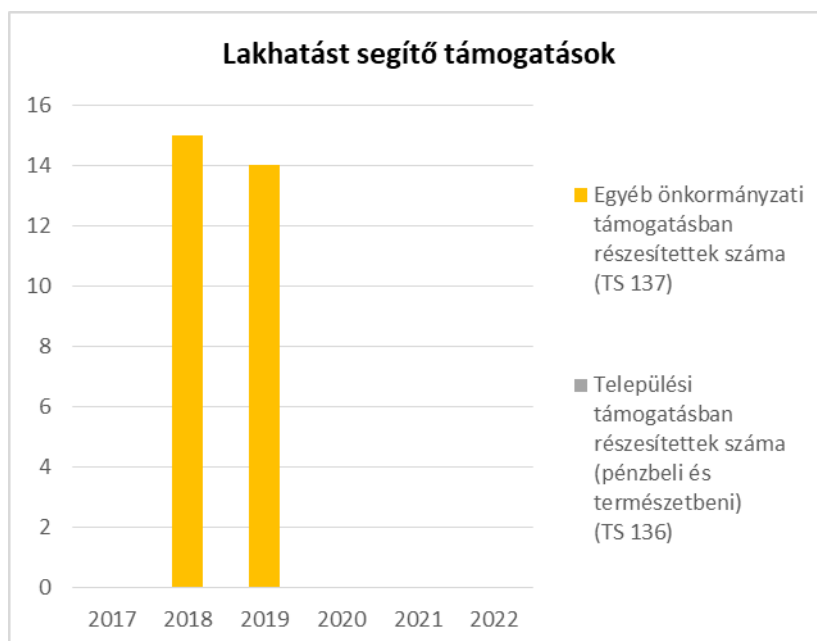
Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat települési támogatás formájában nyújt lakhatást segítő támogatást az arra rászoruló jogosultak részére. A támogatásban részesülők száma természetbeni támogatás formájában. A támogatást igénybevevők számát az alábbi táblázat tartalmazza, mely szerint a támogatást igénylők száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	0
2018	n.a.	15
2019	18	14
2020	17	0
2021	10	0
2022	10	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt

kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	1	45	3,00
2018	0	0	0	1	39	2,65
2019	0	0	0	1	36	3,13
2020	0	0	0	1	37	4,46
2021	0	0	0	1	38	4,41
2022	0	0	0	1	37	3,01

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi rendelés jelenleg az alábbiak szerint elérhető a településen:

Dr. Fekete László Házi orvos

Cím: 7354 Váralja, Kossuth L. u. 203.

Mobil: (30) 169-9000

Rendelési idő Váralján (Váralja, Kossuth L. u. 203.)

Hétfő: 08:00 - 10:00 óra

Kedd: 12:00 - 14:00 óra

Szerda: 10:00 - 12:00 óra

Csütörtök: 08:00 - 10:00 óra

Péntek: 10:00 - 12:00 óra

Házi orvosi ügyeleti ellátás:

Az ügyeleti alapellátást 2023. október 1-től Tolna vármegyében is az Országos Mentőszolgálat látja el. Az egységes ügyeleti telefonszám: 2023. október 1-től Tolna vármegyében: 1830

A házi orvosi ügyelet a sürgős – a következő rendelési időig nem halasztható – orvosi tevékenységek elvégzése céljából szervezett ellátás.

- hétköznap 16:00-22:00,

- hétfőn, ünnepnapon 08:00-14:00 között

Cím: 7150 Bonyhád, Bajcsy Zs. u. 25.

Sürgősségi ügyeleti vagy mentőellátás

Központi ügyeleti telefonszám: 1830

Az ügyeleti időben hirtelen jelentkező, illetve súlyos egészségügyi problémák esetére nyújt magas szakmai színvonalú és biztonságos megoldást:

- hétköznap 22:00-08:00

- hétfőn, ünnepnapon 14:00-08:00 között

A beteg a központi telefonszám hívásával: szakszerű tanácsot kap, szükség esetén a tartózkodási helyére sürgősségi ügyeleti autót, vagy életveszély esetén azonnali mentőt küldünk, a vármegye bármely településén is tartózkodjon az ellátásra szoruló.

A telefonszám a teljes ügyeleti időszakban,

- hétköznap 16:00-08:00 között,

- hétfőn, ünnepnapon egész nap hívható.

Azok számára, akik személyesen keresnék fel az ügyeletet, erre az alábbi telephelyeken

- hétköznap 22:00-08:00,

- hétfőn és ünnepnapon 14:00-08:00 között is van lehetőség:

Cím:

7200 Dombóvár, Kórház u. 39-41.

7030 Paks, Tolnai út 2

7100 Szekszárd, Ybl Miklós u. 1.

A gyermekek ügyeleti ellátását az ügyeleti pontokon, azok működési idejében továbbá a korábbi központi orvosi ügyelet helyén (Szekszárd, Ybl Miklós u. 1.) végzik

- hétköznapon 16:00- 22:00

- hétfőn és ünnepnapon 08:00 -20:00

A központi telefonszám a teljes ügyeleti időszakban, a gyermekek esetében is 1830.

A mentők vészhelyzeti telefonszáma nem változik, baleset, más közvetlen életveszély esetén továbbra is a 112 (Egységes Segélyhívó Rendszer) hívásával kell segítséget kérni.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.

A Szociális Alapszolgáltató Központként Működő Gondozási Központ Bonyhád Város Gyermekegészségügyi Szolgálati feladatokat ellátó Családsegítő Központja mind a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák, mind pedig a felnőttek, családok életvitelében jelentkező – többek közt - mentális problémák feltárásért, megoldásáért rehabilitációs tanácsadást végez és fogadóórát tart.

A Családsegítő Központ a fentiekén túl segít a konkrét esetek, kliensproblémák hatékony kezelésében és megoldásában, szükség szerint munkakapcsolatot épít ki és tart fent elsősorban az alábbi szervekkel:

- a szociális szolgáltatást nyújtó intézményekkel
- a egészségügyi ellátást nyújtó intézményekkel

- az oktatási-nevelési intézményekkel
- a gyermekjóléti szolgálattal
- az önkormányzati illetékes bizottsággal
- a polgármesteri hivatali irodákkal és azok munkatársaival,
- a fogyatékosokat gondozó intézményeivel
- egyéb önkormányzati intézményekkel
- a rendőrséggel
- foglalkoztatási szolgáltatókkal
- a működő egyházakkal
- különböző – elsősorban szociális célokra szervezett – civil szerveződésekkel, alapítványokkal
- más családsegítő intézményekkel

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az étrendek összeállításánál alapvető szempont az adott korcsoport számára javasolt egészséges táplálkozási normák figyelembe vétele. További szempont, hogy az étrend összeállítása során érvényesüljön az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás, a változatosság, az idényszerűség és korszerűség, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében. A jogszabályi változásokra a közétkeztetési feladatokat ellátó intézmények figyelemmel vannak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A kistérségi központban, Bonyhádon a sportprogramokhoz való hozzáférést több sportegyesület biztosítja, akiknek a versenyszintű sportolás mellett célja a hobbiszintű rendszeres sportolás, testedzés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, öntevékeny közösségi élet kibontakoztatása. Az egyesületek tevékenysége főleg a labdarúgás, fitness, lovaglás, japán harcművészetek, röplabda, kosárlabda, ökölvívás, atlétika, airsoft és az asztalitenisz területére összpontosul a különböző korosztályok részvételével. Az egészséges életmód mellett, hangsúlyt kap az egészséges környezet is, és ami a legfontosabb, szívesen várja az összes érdeklődőt és sportolni vágyót a kistérség településeiről.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés szintén kistérségi keretek között van biztosítva. Ide tartoznak az alábbiak:

- családsegítés
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formát, mint például ápolást, gondozást nyújtó intézményt Bonyhádon találunk.

Váralja Községben az étkeztetés és házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatásokat a Váralja Község és Nagymányok Város Szociális Intézményfenntartó Társulása által fenntartott Ószikék Szociális Intézmény Váraljai Intézményegysége (7354 Váralj, Kossuth L. u. 129.) biztosítja.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs olyan tapasztalat, hogy a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése megtörtént volna bármikor a szolgáltatások nyújtásakor. Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés miatt az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt nem indult eljárás.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A pénzbeli és természetbeni ellátások megállapításakor pozitív diszkriminációval segítjük a különböző célcsoportokhoz tartozókat. (pl.: szegénységben élők, fogyatékkal élők, idősek).

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	163	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az etnikai konfliktusok, a viszonylag alacsony lakosságszámból adódóan nem jellemzőek a településen. Abban az esetben, ha konfliktus adódik a falusi élet hétköznapijaiban a lakosság szintjén, azokról is csak a bejelentések alapján lehet tudomást szerezni.

Amennyiben a településen előfordulna rasszista indítékból elkövetett támadás, vagy olyan társadalmi csoportok közötti konfliktus, amelynek vélelmezhetően etnikai dimenziója is van, az önkormányzat felelőssége, hogy hatékonyan fellépjen az ilyen konfliktusok és jogsértések megelőzése érdekében, ám erre a tudatos és hatékony kommunikáció miatt az elmúlt években nem volt példa a településen.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Váraljai Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2019.10.13-án megszűnt.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat célcsoportokkal (mélyszegénységben élők és romák) kapcsolatos statisztikái, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.

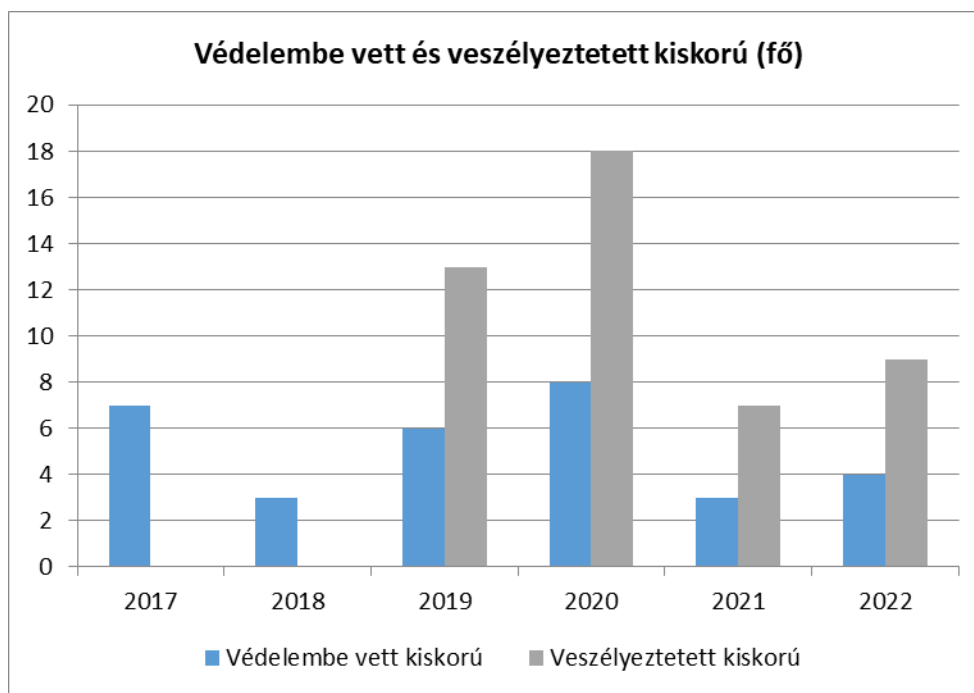
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekek korú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	389	422	811	47,97%	52,03%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			20	2,47%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	47	98	6,29%	5,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	16	30	1,73%	1,97%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	7	n.a.
2018	3	n.a.
2019	6	13
2020	8	18
2021	3	7
2022	4	9
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

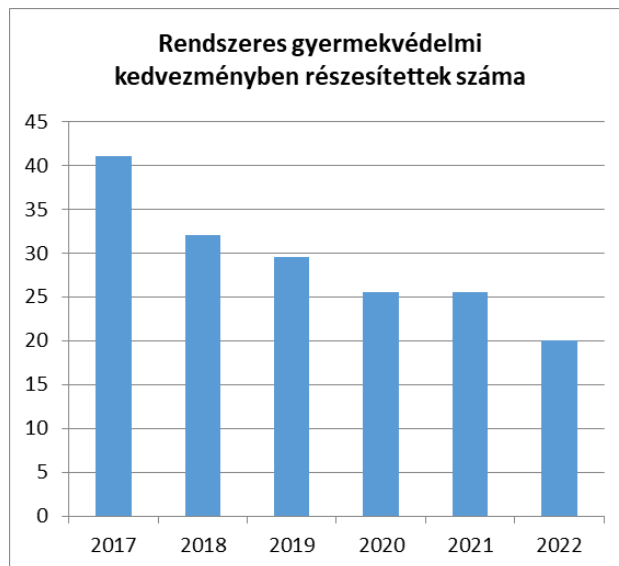

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)	
	Fő	
2017	✓	41
2018	✓	32
2019	✓	30
2020	✓	26
2021	✓	26
2022	✓	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

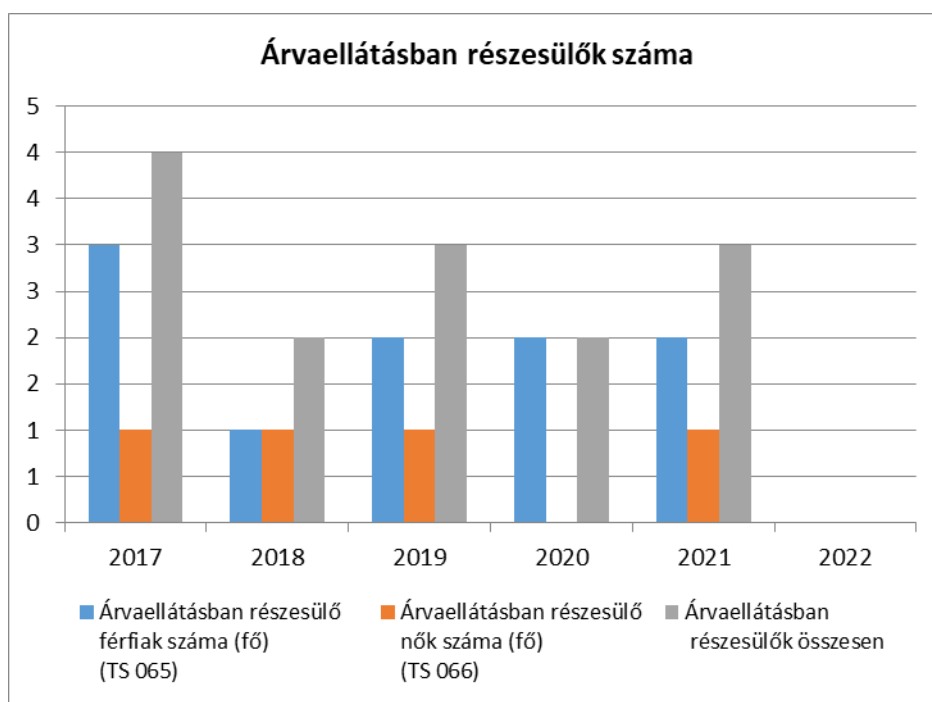

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás

Év	Árvellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	3	1	4
2018	1	1	2
2019	2	1	3
2020	2	0	2
2021	2	1	3
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen a gyermekorvosi ellátást jelenleg az alábbiak szerint biztosítja:

Dr. Varjú János gyermekorvos
Cím: 7354 Váralja, Kossuth L. u. 203.
Telefon: 20/938-61-42
Rendelési idő Váralján:
Hétfő: 11-12 óráig
Csütörtök: 12-13 óráig

Az orvosi rendelés jelenleg az alábbiak szerint elérhető a településen:
Dr. Fekete László Házi orvos
Cím: 7354 Váralja, Kossuth L. u. 203.
Mobil: (30) 169-9000
Rendelési idő Váralján (Váralja, Kossuth L. u. 203.)
Hétfő: 08:00 - 10:00 óra
Kedd: 12:00 - 14:00 óra

Szerda: 10:00 - 12:00 óra
Csütörtök: 08:00 - 10:00 óra
Péntek: 10:00 - 12:00 óra

Háziorvosi ügyeleti ellátás:

Az ügyeleti alapellátást 2023. október 1-től Tolna vármegyében is az Országos Mentőszolgálat látja el. Az egységes ügyeleti telefonszám: 2023. október 1-től Tolna vármegyében: 1830

A háziorvosi ügyelet a sürgős – a következő rendelési időig nem halasztható – orvosi tevékenységek elvégzése céljából szervezett ellátás.

- hétköznap 16:00-22:00,
 - hétvégén, ünnepnapon 08:00-14:00 között
- Cím: 7150 Bonyhád, Bajcsy Zs. u. 25.

Sürgősségi ügyeleti vagy mentőellátás

Központi ügyeleti telefonszám: 1830

Az ügyeleti időben hirtelen jelentkező, illetve súlyos egészségügyi problémák esetére nyújt magas szakmai színvonalú és biztonságos megoldást:

- hétköznap 22:00-08:00
- hétvégén, ünnepnapon 14:00-08:00 között

A beteg a központi telefonszám hívásával: szakszerű tanácsot kap, szükség esetén a tartózkodási helyére sürgősségi ügyeleti autót, vagy életveszély esetén azonnali mentőt küldünk, a vármegye bármely településén is tartózkodjon az ellátásra szoruló.

A telefonszám a teljes ügyeleti időszakban,

- hétköznap 16:00-08:00 között,
- hétvégén, ünnepnapon egész nap hívható.

Azok számára, akik személyesen keresnék fel az ügyeletet, erre az alábbi telephelyeken

- hétköznap 22:00-08:00,
- hétvégén és ünnepnapon 14:00-08:00 között is van lehetőség:

Cím:

7200 Dombóvár, Kórház u. 39-41.

7030 Paks, Tolnai út 2

7100 Szekszárd, Ybl Miklós u. 1.

A gyermekek ügyeleti ellátását az ügyeleti pontokon, azok működési idejében továbbá a korábbi központi orvosi ügyelet helyén (Szekszárd, Ybl Miklós u. 1.) végzik

- hétköznapon 16:00- 22:00
- hétvégén és ünnepnapon 08:00 -20:00

A központi telefonszám a teljes ügyeleti időszakban, a gyermekek esetében is 1830.

A mentők vészhelyzeti telefonszáma nem változik, baleset, más közvetlen életveszély esetén továbbra is a 112 (Egységes Segélyhívó Rendszer) hívásával kell segítséget kérni.

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez. A település bölcsődével és általános iskolával nem rendelkezik, az óvodában gyógyopedagógiai csoport nincs.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A településen a gyermekjóléti alapellátást a Bonyhád Város Gyermekjóléti Szolgáltató feladatot is ellátó Családsegítő Központ (CSK) végzi.

A Völgységi Többcélú Kistérségi Társulásban résztvevő 21 település által létrehozott gyermekjóléti és szociális szolgáltatás ellátására létrejött társulás által fenntartott intézmény Bonyhád Város Gyermekjóléti Szolgáltató feladatot is ellátó Családsegítő Központ (CSK – székhelye: 7150 Bonyhád, Fáy lakótelep 34.). A közös fenntartású társulás kezdete: 2003. szeptember 1.

A gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítő szolgáltatás feladatát a CSK látja el, a közösségi ellátás és támogató szolgálat, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatát a Szociális Alapszolgáltató Központként működő Gondozási Központ (a továbbiakban: GK) szakemberei látják el a társulási megállapodásban részt vevő önkormányzatok lakosságára kiterjedően.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás térségi ellátásában jelentős szerepe volt a Nagymányoki Német Kisebbségi Önkormányzatnak, mivel 70 db jelzőkészüléket pályázott és nyert meg a Német Szövetségi Köztársaság Belügyminisztériumától a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatán keresztül. Külön megállapodás alapján a készülékeket átadta a Bonyhád Város Gyermekjóléti Szolgáltató feladatot is ellátó Családsegítő Központnak (CSK). A bonyhádi intézmény a fenntartására létrejött társulási megállapodás alapján a Gondozási Központtal látja el a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatát.

A Gondozási Központ feladatának ellátásához a Nagymányoki Német Kisebbségi Önkormányzat a tulajdonában álló 70 db személyi riasztó berendezést, központot, készenléti táskákat, mobiltelefonokat és kiegészítő felszerelést átadta működtetésre a Gondozási Központnak oly módon, hogy az átadott készülékek közül 60 db készülék Nagymányok, Kismányok, Váralja, Györe, Izmény községek területén működik, 10 db készülék pedig a bonyhádi kistérség többi településén.

A családgondozók naponta járják az ellátási területhez tartozó településeket és állandó kapcsolatban állnak az érintettekkel. A szervezet legfőbb feladata, a rászorulóknak segítése és a kilátástalanak tűnő állapotok (munkahely hiányból származó hátrányok, iskolázottság hiánya, rossz vagyoni helyzet, stb.) javítása, orvoslása. Ennek megoldása érdekében, a lehetőségekhez mérten adományokat gyűjtenek, kapcsolatot tartanak más civil szerveződésekkel. A tevékenységük ezen kívül három fő egységre különül el. A gyermekjóléti szolgáltatás hozzájárul a rászoruló és hátrányos helyzetű gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődéséhez, valamint a családban történő nevelés megvalósíthatóságához. A családvédelemmel igyekeznek kiküszöbölni a család intézményében fellépő működési zavarokat, továbbá lehetővé teszik az átlagosnál nagyobb terhekkel küszködő csoportok általános szociális és mentálhigiénés ellátását. A harmadik tevékenységi kör a közösségi ellátás. Az ellátásokat a társulás gondozói minden esetben a személyes igényeknek megfelelően végzik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Váralja Község Önkormányzata a Képviselő-testület 51/2021. (V.20.) számú határozata alapján a bölcsődei feladatok ellátására megállapodást kötött Szászvár Nagyközség Önkormányzatával a bölcsődei feladatok ellátására. Ennek alapján a településen bölcsődés korú gyermekek a bölcsődei ellátást a Bóbita Bölcsődében (7349 Szászvár, Szent István u. 49.) vehetik igénybe.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A településen a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a Családsegítő Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából, családok átmeneti otthonából, átmeneti nevelésből és eseti gondozásból áll.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A kistérségi központban, Bonyhádon a sportprogramokhoz való hozzáférést több sportegyesület biztosítja, akiknek a versenyszintű sportolás mellett célja a hobbiszintű rendszeres sportolás, testedzés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, öntevékeny közösségi élet kibontakoztatása. Az egyesületek tevékenysége főleg a labdarúgás, fitness, lovaglás, japán

harcművészetek, röplabda, kosárlabda, ökölvívás, atlétika, airsoft és az asztalitenisz területére összpontosul a különböző korosztályok részvételével. Az egészséges életmód mellett, hangsúlyt kap az egészséges környezet is, és ami a legfontosabb, szívesen várja az összes érdeklődőt és sportolni vágyót a kistérség településeiről.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nincs olyan tapasztalat, hogy a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése megtörtént volna bármikor a szolgáltatások nyújtásakor. Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés miatt az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt nem indult eljárás.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

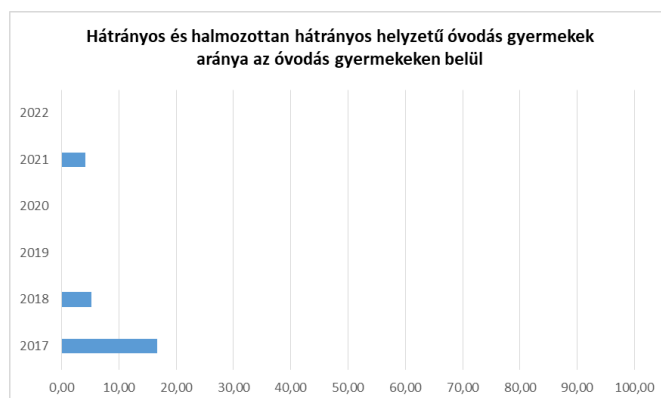
A pénzbeli és természetbeni ellátások megállapításakor pozitív diszkriminációval segítjük a különböző célcsoportokhoz tartozókat. (pl.: szegénységben élők, fogyatékkal élők, idősek).

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	18	3	16,67
2018	19	1	5,26
2019	20	0	0,00
2020	24	0	0,00
2021	24	1	4,17
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	n.a.
2018	n.a.	0	n.a.
2019	n.a.	0	n.a.
2020	n.a.	0	n.a.
2021	n.a.	0	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközéiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközéiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	11	10
2018	12	8
2019	11	0
2020	17	0
2021	16	1
2022	12	0

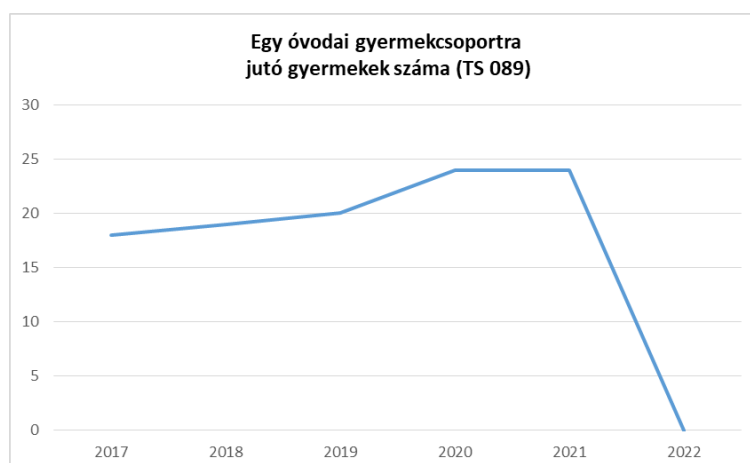
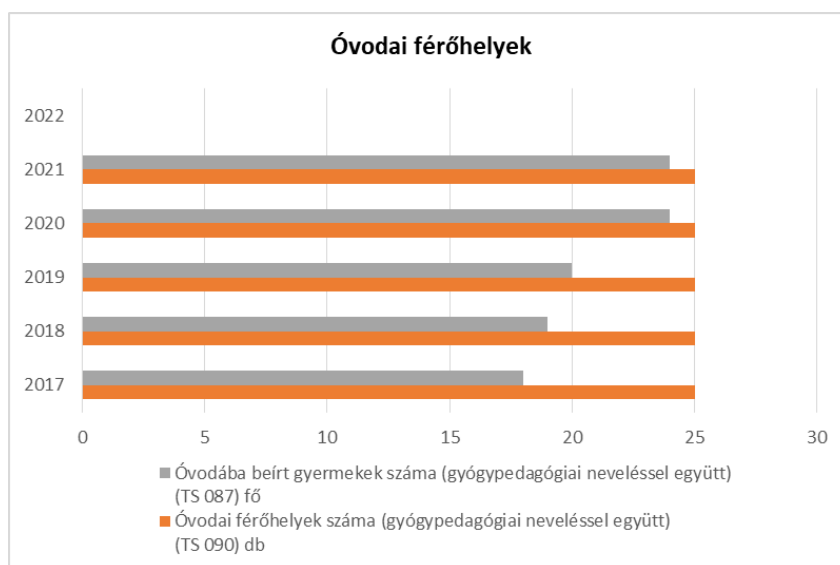
Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	1	25	1	18	0	0	18
2018	n.a.	1	25	1	19	0	0	19
2019	n.a.	1	25	1	20	0	0	20
2020	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2021	n.a.	1	25	1	24	0	0	24
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs olyan tapasztalat, hogy a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése megtörtént volna bármikor a szolgáltatások nyújtásakor. Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés miatt az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt nem indult eljárás. Az önkormányzat felé a tanköteles korú gyermekekkel szembeni hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett egyetlen intézmény részéről sem bejelentés.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

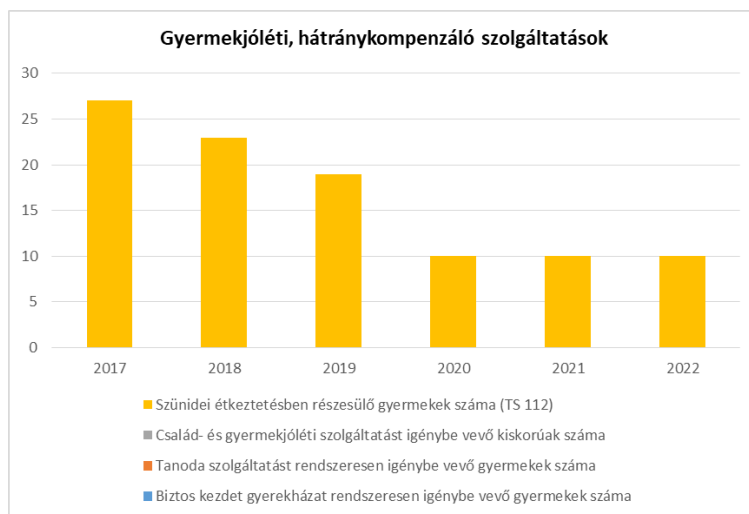
Tekintettel arra, hogy a település iskolával nem rendelkezik, így adatokkal nem rendelkezünk e területen.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A gyermekjóléti és családsegítő Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a fogyatékos, rászoruló és/vagy hátrányos helyzetben lévő gyermekek és szülei szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a fogyatékos, rászoruló és/vagy hátrányos helyzetben lévő gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	27
2018	n.a.	n.a.	n.a.	23
2019	n.a.	n.a.	n.a.	19
2020	n.a.	n.a.	n.a.	10
2021	n.a.	n.a.	n.a.	10
2022	n.a.	n.a.	n.a.	10

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat célcsoporttal (gyermekek) kapcsolatos statisztikai, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

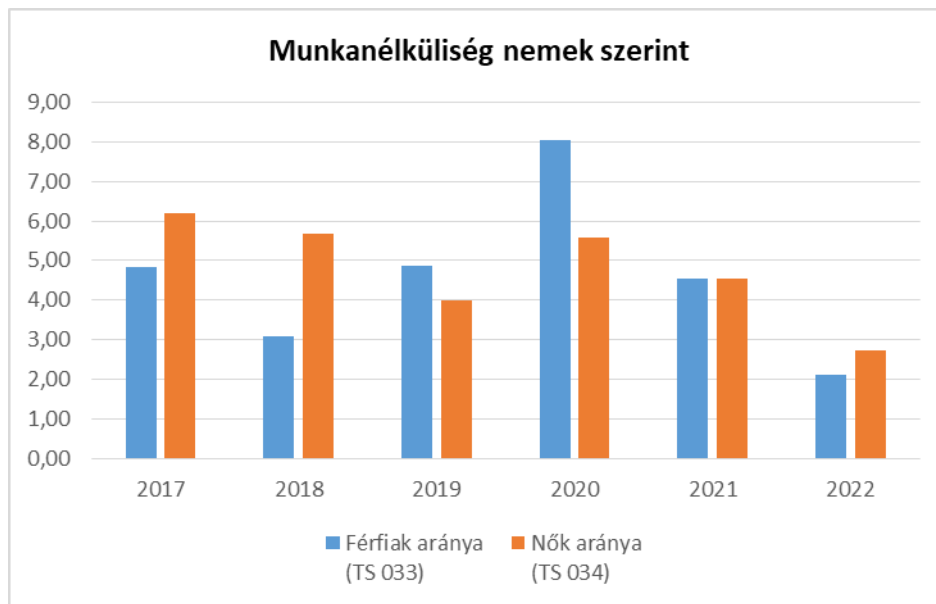
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja (Alaptörvény, Munkatörvénykönyv), de a már meglévő esélyegyenlőtlenségek okainak feltárását és felszámolását nem írja elő egyetlen jogszabály sem. A nemek közötti egyenlőség tekintetében a jogi szabályozás megfelel az EU előírásainak, azonban a jogérvényesítés területén tapasztalhatók problémák.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	4,83	6,21	5,52%
2018	3,07	5,69	4,38%
2019	4,86	4	4,43%
2020	8,04	5,58	6,81%
2021	4,55	4,55	4,55%
2022	2,12	2,73	2,43%

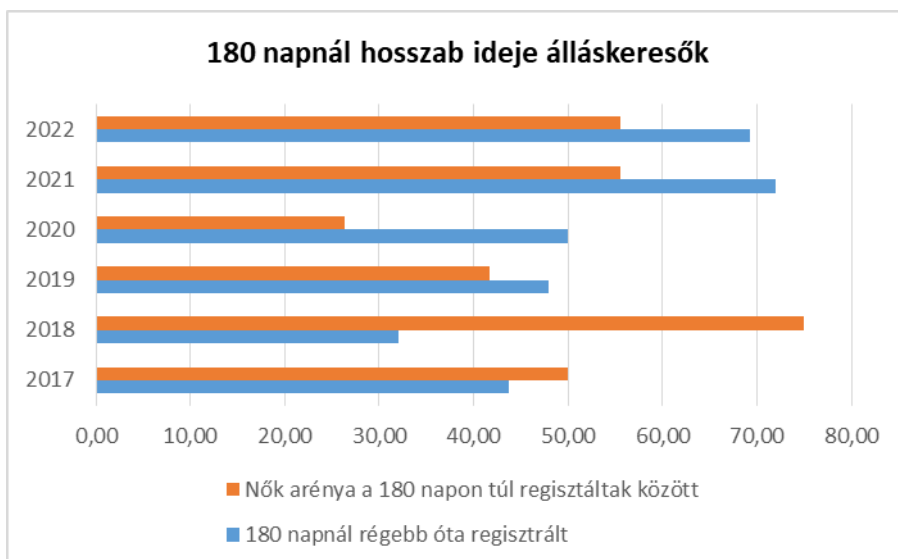
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	43,75	50
2018	32	75
2019	48	41,67
2020	50	26,32
2021	72	55,56
2022	69,23	55,56

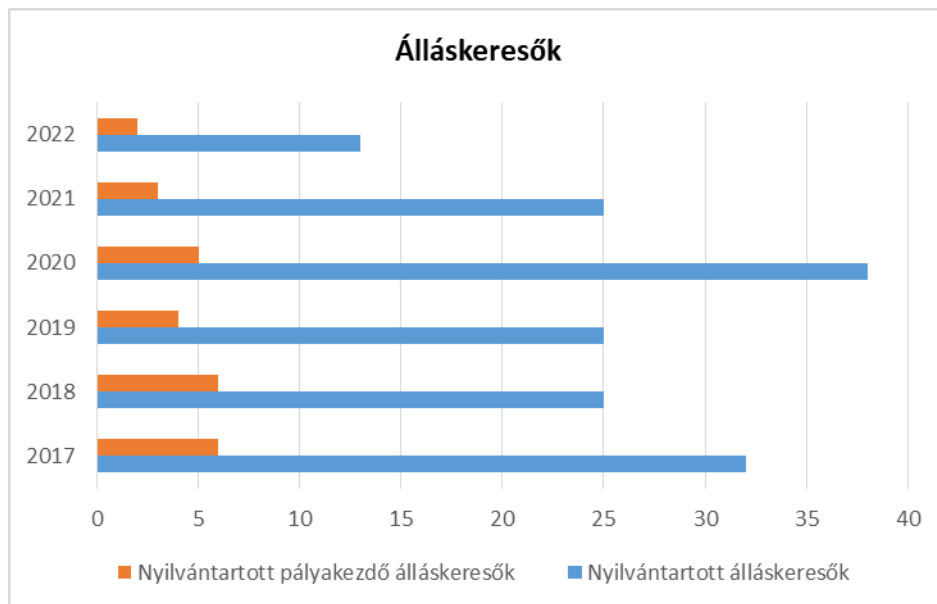
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	32	6
2018	25	6
2019	25	4
2020	38	5
2021	25	3
2022	13	2

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők részvétele a foglalkoztatást segítő és képzési programokban elsősorban helyi adatgyűjtésen és a Munkaügyi Központ által szolgáltatott adatokon alapszik, de erre vonatkozó adat nem áll rendelkezésre.

b) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerőpiacon az alacsony végzettségű nők számára a betanított munka és a civil szervezeti és/vagy alapítványi munka adhat lehetőséget.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Önkormányzatunk célja, hogy a településen ne valósuljon meg a hátrányos megkülönböztetés, és a férfiak és a nők átlagos keresete közel megegyezzen. Az Önkormányzat ennek a törekvésének minden évben eleget is tesz, hiszen hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén az önkormányzathoz, vagy az önkormányzattal szemben bejelentés az elmúlt évek alatt nem érkezett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen nem működik bölcsőde, és jelenleg már családi napközi sem.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. E területen belül is fokozott figyelmet fordítanak a szociálisan nehéz helyzetben élő várandósokra és a gyermeküket egyedül nevelő anyákra. A gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását a leendő szülők számára már várandós korban megkezdik: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások keretében. A védőnők segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzátartozó nyomtatványok beszerzésében, kitöltésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak az esetek többségében a családon belül marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A jelzőrendszer működtetésével (védőnői hálózat, gyermek és ifjúsági felelősök, orvosok, gyermekvédelmi és szociális intézmények), illetve az egyre hathatósabb rendőri tevékenység eredményeként növekszik az ilyen típusú ügyek száma. A településen nem jellemző a családon belüli vagy nőket érő erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során. A településen anyaothton nincs.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma, cigány, beás nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő, még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

A gyermek születését követően általában az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet indokolt teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

A családon belüli erőszak nem magánügy. Számos nemzetközi egyezmény és javaslat kimondja, hogy a családon belüli nők és gyerekek elleni erőszak a nőkkel szembeni diszkrimináció egyik

formája, és ezért ennek megszüntetése állami feladat. Egy ilyen mértékű társadalmi problémát egyetlen civil szervezet sem tud egymaga megoldani.

A településen, tekintve a település méretét, nőket érintő társadalmi problémák nem merülnek fel, így nem volt szükség olyan intézkedések bevezetésére, amelyek ezt a problémát oldották volna fel.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

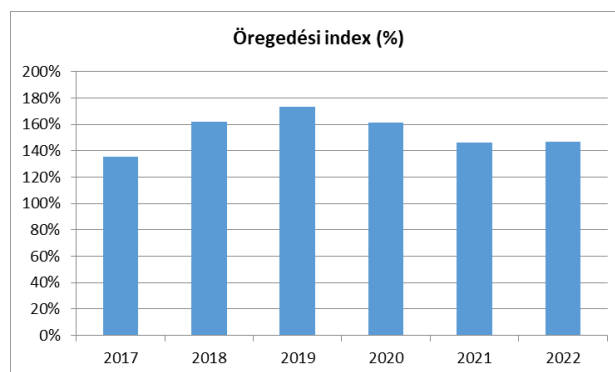
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A bölcsőde és a bölcsődei férőhelyek hiánya megnehezíti az anyák munkaerő-piacra való visszatérését.	Bölcsődei intézmény vagy férőhelyek kialakítása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

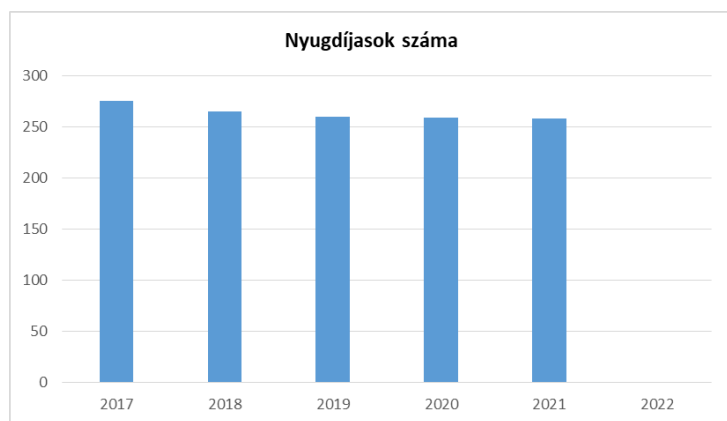
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	145	107	135,51%
2018	154	95	162,11%
2019	154	89	173,03%
2020	158	98	161,22%
2021	158	108	146,30%
2022	148	101	146,53%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

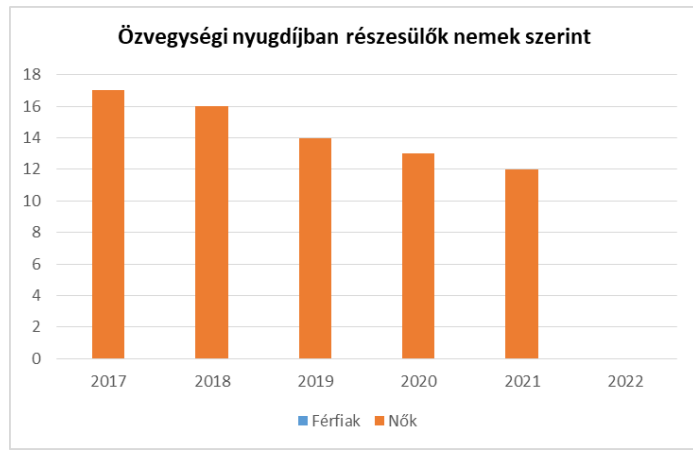
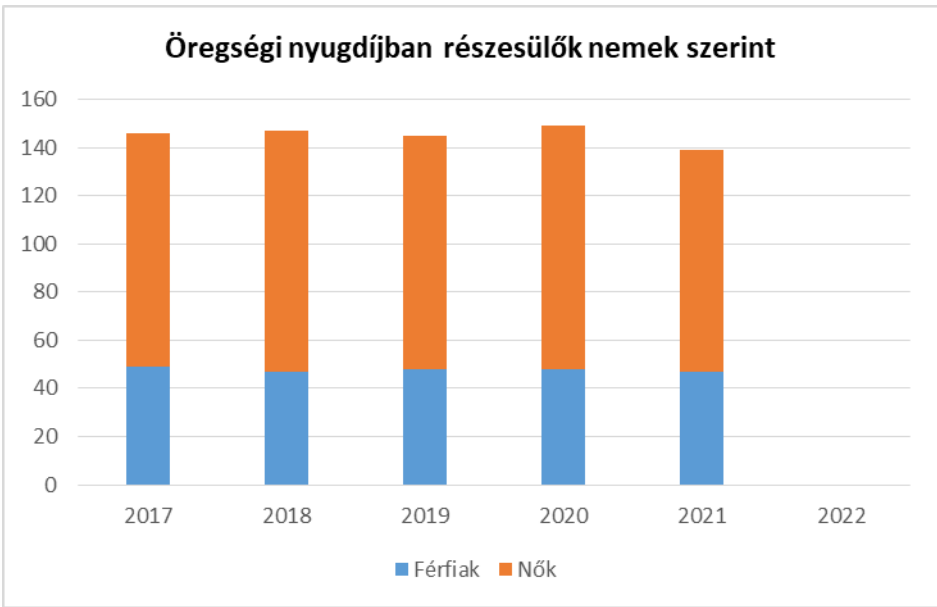
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	105	170	275
2018	97	168	265
2019	97	163	260
2020	94	165	259
2021	98	160	258
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	3	0	49	97	0	17	0
2018	4	0	47	100	0	16	0
2019	3	0	48	97	0	14	0
2020	3	0	48	101	0	13	0
2021	2	0	47	92	0	12	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	32	25	25	38	25
41-45 év (TS 042)	Fő	3	1	3	6	3	4
	%	9,38%	4,00%	12,00%	15,79%	12,00%	30,77%
46-50 év (TS 043)	Fő	2	2	3	7	4	2
	%	6,25%	8,00%	12,00%	18,42%	16,00%	15,38%
51-55 év (TS 044)	Fő	3	1	3	2	2	3
	%	9,38%	4,00%	12,00%	5,26%	8,00%	23,08%
56-60 év (TS 045)	Fő	2	2	2	3	0	0
	%	6,25%	8,00%	8,00%	7,89%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	1	2	1	2	1
	%	3,13%	4,00%	8,00%	2,63%	8,00%	7,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az elmúlt évek alatt nem érkezett sem az önkormányzathoz, sem az önkormányzat ellen olyan bejelentés, amely az időseknek a foglalkoztatás területén kialakult hátrányos megkülönböztetéséről szólt volna.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

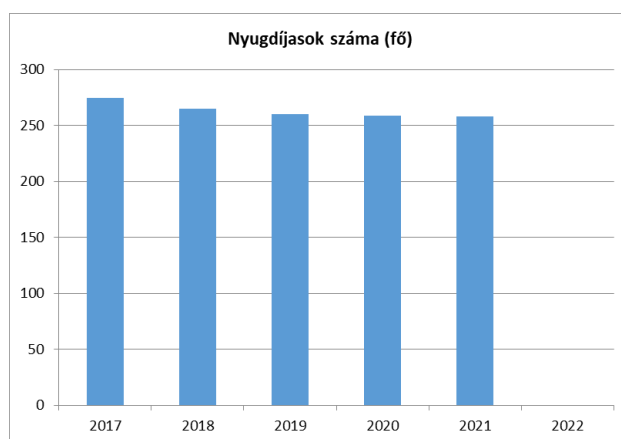
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A vizsgált időszakban az alábbiak jellemezték az orvosi ellátást:

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	105	170	275
2018	97	168	265
2019	97	163	260
2020	94	165	259
2021	98	160	258
2022	n.a.	n.a.	-

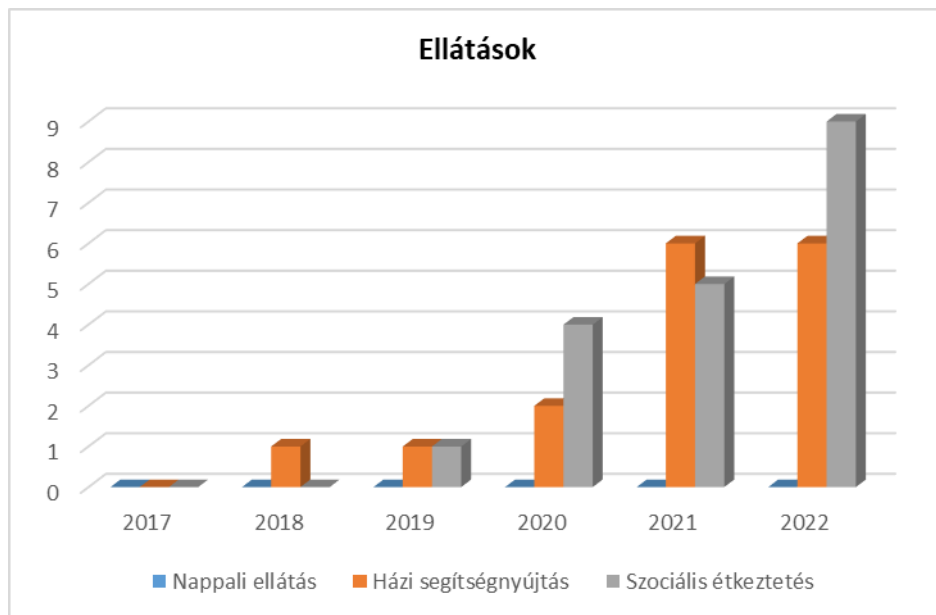
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	145	0	0	0
2018	154	0	1	0
2019	154	0	1	1
2020	158	0	2	4
2021	158	0	6	5
2022	148	0	6	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

b) idősek informatikai jártassága;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

c) a generációk közötti programok.

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

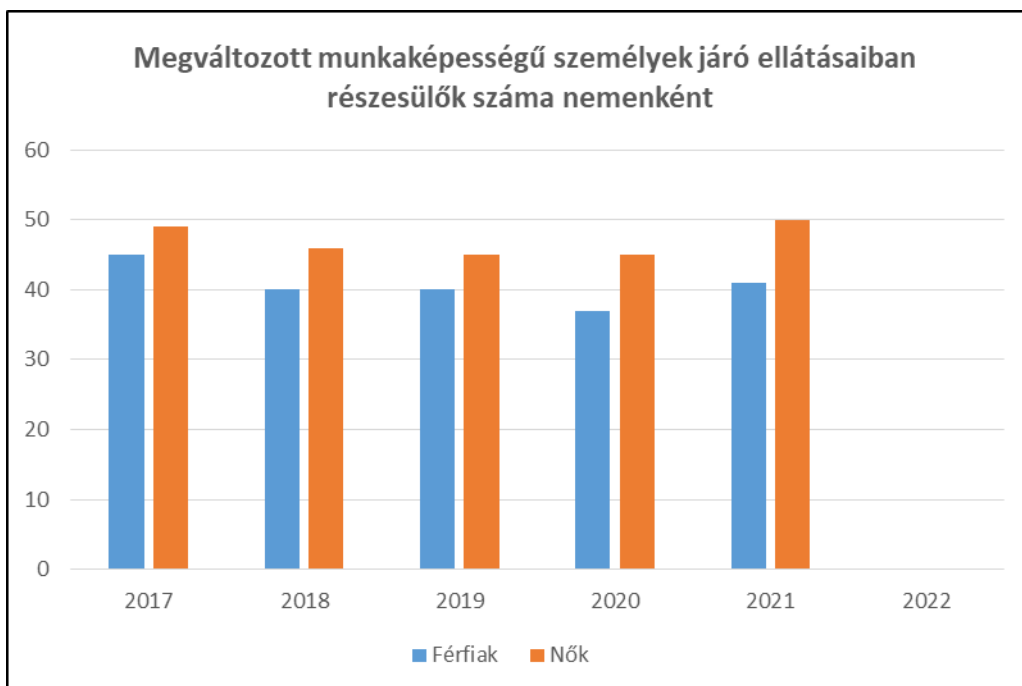
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat célcsoporttal kapcsolatos statisztikai, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	45	49	94
2018	40	46	86
2019	40	45	85
2020	37	45	82
2021	41	50	91
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élő emberek és családtagjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Annak ellenére, hogy a településen nem élnek megváltozott munkaképességű személyek és/vagy egészségkárosodott személyek, az Önkormányzatnak alapvető feladata, hogy olyan környezetet teremtsen és működtessen, melyben egyenlő esélyek érvényesülnek a mindennapi életünk során; a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és szórakoztatás területén is. Amennyiben településünkön a jövőben lesznek fogyatékkal élők, Önkormányzatunk gondoskodni fog olyan környezet kialakításáról, mely megteremti egyenlő esélyeiket a foglalkoztatáshoz, hiszen a fogyatékossgal élő személyek hátrányos helyzetükből adódóan:

- napi életvitelüket nehezen tudják önállóan megoldani,
- célpontjai a betörőknek,
- szükségük van személyi segítségre,
- többségük szerényen él,
- aki rokkantként ment nyugdíjba, annak még nehezebb az élete.

A fentiekből egyenesen következik: élelemre keveset költenek, nem tudják megvenni a minőségi alapanyagokat ételleikhez, gyógyszerkiváltásnál szelektálnak, hiába kellene mindet kiváltani, de akkor nem jut élelemre.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzatnak, nincs arról tudomása, hogy fogyatékkal élő személyt hátrányos megkülönböztetés érte volna bármikor is a foglalkoztatás területén. Sem az Önkormányzathoz, sem az Önkormányzattal szemben nem érkezett ilyen jellegű bejelentés az elmúlt évek során.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Természetesen az önálló életvitelt támogató intézmények közt kiemelkedő szerepet a kistérségi Szociális Alapszolgáltató Központként Működő Gondozási Központ Bonyhád Város Gyermejkölési Szolgálati feladatokat ellátó Családsegítő Központja, aki mind a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák, mind pedig a felnőttek, családok életvitelében jelentkező – többek közt - mentális problémák feltárásért, megoldásáért rehabilitációs tanácsadást végez és fogadóórát tart.

A Családsegítő Központ a fentiekén túl segít a konkrét esetek, kliensproblémák hatékony kezelésében és megoldásában, szükség szerint munkakapcsolatot épít ki és tart fent elsősorban és többek között az alábbi szervekkel:

- a szociális szolgáltatót nyújtó intézményekkel
- a egészségügyi ellátást nyújtó intézményekkel
- az oktatási-nevelési intézményekkel
- a gyermekjóléti szolgálattal
- a fogyatékosokat gondozó intézményeivel
- foglalkoztatási szolgáltatókkal

A településen a fentiekhez hasonló szolgáltatást nyújtó intézmény nem működik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Településünkön a közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos, tekintettel arra, hogy az Önkormányzat tisztában van azzal, hogy a jövőben a középületekbe való akadálymentes bejutás biztosítása mellett fontos az épületen belüli közlekedés feltételeinek megteremtése minden közintézményben.

A település fokozatosan és folyamatosan igyekszik továbblépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékossgal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét az alábbi intézkedések megvalósításával:

- A gyengénlátók, színtévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.
- A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.
- A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fényel kell kiegészíteni. Az egészségügyi ellátásban résztvevőknek figyelemmel kell lenni a fogyatékkal élők érzékenységére, törekedni kell a rehabilitáció, a társadalmi beilleszkedés elősegítésére, és arra, hogy ne erősítsék a betegségtudatot abból kiindulva, hogy a fogyatékossg nem betegség, hanem állapot.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Településünkön a fizikai akadálymentesítés folyamatos, a közösségi közlekedés tekintetében pedig elmondható, hogy a szolgáltató felkészült a fogyatékkal élők szállítására.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Településünkön a fizikai akadálymentesítés folyamatos, a közösségi közlekedés tekintetében pedig elmondható, hogy a szolgáltató felkészült a fogyatékkal élők szállítására.

- f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen a fogyatékkal élő személyek nappali intézménybe szállítása a falugondnoki szolgálat keretében megoldott.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

7.4. Fogyatékkal élő sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Önkormányzatunknak nincsenek e területen rendelkezésre álló adatai az elemzéshez, tekintettel arra, hogy a vonatkozó adatok, adattáblák kitöltése jogszabályban nem előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település intézményeinek teljes körű akadálymentesítése még nem megoldott	Fel kell készülnünk fogyatékkal élők fogadására, így szükséges az intézmények teljes körű akadálymentesítése, pályázati forrásból.
A fogyatékkal élők számára nincsenek akadálymentes szolgáltatások és tartalmak, így azok létrehozása szükséges.	Fel kell készülnünk fogyatékkal élők fogadására, így a weblapok, webes felületek és tartalmak akadálymentesítése épp olyan szükséges, mint az intézmények akadálymentesítése.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az önkormányzat több célcsoporttal kapcsolatos statisztikái, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzati társulások és szövetségek

Völgységi Önkormányzatok Társulása

Önkormányzatunk tagja a Völgységi Önkormányzatok Társulásnak. A többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás 21 település összefogásával jött létre 2004. június 23-án, hogy segítse kb. 30 ezer ember mindennapi életét. A kistérségi társulásunk fő feladata a 21 településen a közszolgáltatás megszervezése, a hatékonyság növelése, az esélyegyenlőség biztosítása.

A Társulás az alábbi feladat- és hatáskörök ellátása érdekében jön létre:

- Közoktatási feladatok szervezése és ellátása, ezen belül legfontosabb a pedagógiai szakszolgálati feladatok szervezése és ellátása
- Az egészségügyi alapellátás együttes szervezése, ezen belül:
 - hétközi és hétvégi háziorvosi ügyelet.
- Személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - gyermekjóléti szolgáltatás,
 - gyermekek napközbeni ellátása,
 - gyermekek átmeneti gondozása.
- A szociális ellátások:
 - családsegítés
 - közösségi ellátás
 - támogató szolgálat
 - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
 - fogyatékosok nappali ellátása
- Belső ellenőrzési feladatok ellátása
- Nyilvános könyvtári feladatok
- Területfejlesztési feladatok és a kistérségi területfejlesztési projektek megvalósítása

A többcélú kistérségi társulás területfejlesztési feladatkörében összehangolja a Társulás tagjai, azok területfejlesztési társulásai és a kistérség területén működő gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit. Ennek érdekében a Társulási Tanács a kistérségi területfejlesztési feladatok tekintetében kistérségi fejlesztési tanácsként jár el.

A gyermekjóléti és szociális szolgáltatás ellátására létrejött társulás

A Völgységi Többcélú Kistérségi Társulásban résztvevő 21 település által létrehozott intézményfenntartó társulás által fenntartott intézmény Bonyhád Város Gyermekjóléti Szolgáltató feladatot is ellátó Családsegítő Központ (CSK) (székhelye: 7150 Bonyhád, Fáy lakótelep 34.) A közös fenntartású társulás kezdete: 2003.szeptember 1.

A gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítő szolgáltatás feladatát a CSK látja el, a közösségi ellátás és támogató szolgálat, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatát a Szociális Alapszolgáltató Központként működő Gondozási Központ (a továbbiakban: GK) szakemberei látják el a társulási megállapodásban részt vevő önkormányzatok lakosságára kiterjedően.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Völgységi Önkormányzatok Társulása

A települések önkormányzatai és lakossága arra társult, hogy jobb életfeltételeket, közszolgáltatási hozzáférést és munkakörülményeket biztosítson a területen élő embereknek.

Kismányok Község a Völgységi Önkormányzatok Társulás tagja. A többcélú Önkormányzati Kistérségi Társulás 21 település összefogásával jött létre 2004. június 23-án, hogy segítse kb. 30 ezer

ember mindennapi életét. A kistérségi társulásunk fő feladata a 21 településen a közszolgáltatás megszervezése, a hatékonyság növelése, az esélyegyenlőség biztosítása. A Társulást jelenleg a bonyhádi járás 25 települése alkotja:

1. Aparhant Község Önkormányzata
Székhelye: 7186 Aparhant, Kossuth u. 34. Lakossága: 1.065 fő.
2. Bábaapáti Község Önkormányzata
Székhelye: 7164 Bábaapáti, Petőfi u.4. Lakossága: 442 fő.
3. Bonyhád Város Önkormányzata
Székhelye: 7150 Bonyhád, Széchenyi tér 12. Lakossága: 13.808 fő.
4. Bonyhádvarasd Község Önkormányzata
Székhelye: 7158 Bonyhádvarasd, Kossuth L. u.27. Lakossága: 452 fő.
5. Cikó Község Önkormányzata
Székhelye: 7161 Cikó, Iskola tér 1. Lakossága: 942 fő.
6. Felsőnána Község Önkormányzata
Székhelye: 7175 Felsőnána, Rákóczi Ferenc u. 2/A. Lakossága: 650 fő.
7. Grábóc Község Önkormányzata
Székhelye: 7162 Grábóc, Rákóczi F. u. 84. Lakossága: 185 fő.
8. Györe Község Önkormányzata
Székhelye: 7352 Györe, Petőfi S. u. 3. Lakossága: 658 fő.
9. Izmény Község Önkormányzata
Székhelye: 7353 Izmény, Fő u. 23. Lakossága: 518 fő.
10. Kakasd Község Önkormányzata
Székhelye: 7122 Kakasd, Rákóczi F. u. 285. Lakossága: 1.755 fő.
11. Kéty Község Önkormányzata
Székhelye: 7174 Kéty, Petőfi S. u. 70. Lakossága: 700 fő.
12. Kisdorog Község Önkormányzata
Székhelye: 7159 Kisdorog, Kossuth. L. u. 187. Lakossága: 757 fő
13. Kismányok Község Önkormányzata
Székhelye: 7356 Kismányok, Kossuth L. u. 49. Lakossága: 342 fő.
14. Kisvejke Község Önkormányzata
Székhelye: 7183 Kisvejke, Rákóczi F. u. 95. Lakossága: 431 fő.
15. Lengyel Község Önkormányzata
Székhelye: 7184 Lengyel, Petőfi S. u. 53. Lakossága: 599 fő.
16. Mórág Község Önkormányzata
Székhelye: 7165 Mórág, Alkotmány u. 3. Lakossága: 793 fő.
17. Mőcsény Község Önkormányzata
Székhelye: 7163 Mőcsény, Béke u. 2. Lakossága: 344 fő.
18. Mucsfa Község Önkormányzata
Székhelye: 7185 Mucsfa, Kossuth L. u. 50. Lakossága: 399 fő.
19. Murga Község Önkormányzata
Székhelye: 7176 Murga, Szabadság u. 124. Lakossága: 71 fő.
20. Nagymányok Város Önkormányzata
Székhelye: 7355 Nagymányok, Dózsa Gy. u. 28. Lakossága: 2. 377 fő.

21. Nagyvejké Község Önkormányzata
Székhelye: 7186 Nagyvejké, Fő u. 20. Lakossága: 168 fő.
22. Tevel Község Önkormányzata
Székhelye: 7181 Tevel, Fő u. 288. Lakossága: 1.414 fő.
23. Községi Önkormányzata Váralja
Székhelye: 7354 Váralja, Kossuth L. u. 203. Lakossága: 875 fő.
24. Závod Község Önkormányzata
Székhelye: 7182 Závod, Új u. 13. Lakossága: 304 fő.
25. Zomba Község Önkormányzata
Székhelye: 7173 Zomba, Fő tér 1. Lakossága: 2. 149 fő.

A Társulás által ellátott feladat-, és hatáskörök

Az önkormányzati társulás területfejlesztési feladatkörében összehangolja a Társulás tagjai, és a térség területén működő gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit. Ennek érdekében:

- a.) folyamatos kapcsolatot tart a megyei önkormányzattal, a regionális fejlesztési ügynökséggel, a térségben működő közigazgatási szervekkel, intézményekkel, a fejlesztési szükségletek és a bevonható helyi források feltárása érdekében,
- b.) vizsgálja és értékeli a térség társadalmi, gazdasági helyzetét, adottságait,
- c.) közreműködik a térség területfejlesztési koncepciójának kidolgozásában és elfogadásában,
- d.) elősegíti a fejlesztési források hatékony, a települések szoros együttműködését erősítő felhasználását,
- e.) a térségi területfejlesztési program figyelembe vételével előzetesen véleményt nyilvánít a meghirdetett központi és regionális pályázatokra az illetékességi területéről benyújtott támogatási kérelmekkel kapcsolatban, feltéve, ha ez a jogkör a pályázati felhívásban is szerepel,
- f.) megállapodást köthet a helyi önkormányzatokkal, önkormányzati társulásokkal, a megyei önkormányzattal, a térségi fejlesztési tanáccsal, saját térségi fejlesztési programjai finanszírozására és megvalósítására,
- g.) közreműködik a térségben kialakult társadalmi, gazdasági, és foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésében,
- h.) koordinálja a térségben a területfejlesztésben érdekelt szervezetek együttműködését, együttműködik állami és civil szervezetekkel,
- i.) a térségben összegyűjti és további előkészítésre alkalmassá teszi a gazdasági és társadalmi szervezeteknek a fejlesztési programokkal, projektekkel kapcsolatos elképzeléseit

3. Települések közötti koordináció: térségi rendezvénynaptár, szervezeti honlap, Völgységi Értéktár kezelése, a Völgységi Értéktár Bizottság működtetése, és a rendezvénysátor ügyintézése.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Lásd a) pontot.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Német Nemzetiségi Önkormányzat célja és feladata az általuk képviselt népcsoport érdekeinek képviselete, a kulturális identitásuk erősítése, értékek teremtése és továbbadása. Feladatai ellátásához anyagi támogatást a központi költségvetésen keresztül kap, infrastrukturális és humán-erőforrás támogatást a helyi önkormányzat biztosít számukra, amelyről – évente felülvizsgálatra kerülő – együttműködési megállapodásban rendelkeznek.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen működő civil szervezetek a helyi közösségi élet erősítését segítik elő tevékenységükkel. Számos általuk szervezett program és rendezvény ad lehetőséget a különböző lakossági célcsoportok közötti együttműködés kialakítására és elmélyítésére.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A gazdasági élet szereplői elsősorban a helyi munkaerő alkalmazása révén segíthetik elő, az esélyteremtési célok megvalósulását, valamint támogatási politikájuk révén részt vesznek a település közéletének fejlesztésében.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Az önkormányzat célcsoportokkal (mélyszegénységben élők és romák) kapcsolatos statisztikai, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.
Gyermekek	Az önkormányzat célcsoporttal (gyermek) kapcsolatos statisztikai, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.
Idősek	Az önkormányzat célcsoporttal kapcsolatos statisztikai, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.
Nők	A bölcsőde és a bölcsődei férőhelyek hiánya megnehezíti az anyák munkaerő-piacra való visszatérését.	Bölcsődei intézmény vagy férőhelyek kialakítása.
Fogyatékkal élők	A település intézményeinek teljes körű akadálymentesítése még nem megoldott.	Fel kell készülnünk fogyatékkal élők fogadására, így szükséges az intézmények teljes körű akadálymentesítése, pályázati forrásból.
	A fogyatékkal élők számára nincsenek akadálymentes szolgáltatások és tartalmak, így azok létrehozása szükséges.	Fel kell készülnünk fogyatékkal élők fogadására, így a weblapok, webes felületek és tartalmak akadálymentesítése épp olyan szükséges, mint az intézmények akadálymentesítése.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Az önkormányzat több célcsoporttal kapcsolatos statisztikai, felmérései hiányosak.	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása, havi szintű adatgyűjtéssel és éves szintű értékelő jelentésekkel.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a **romák** fel tudnak zárkózni a közösséghez, valamint életminőségük és önálló életük fokozatosan javul.

Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben élők** életminősége folyamatosan javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a **gyerekek** testi és lelki fejlődését.

Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** szociális és egészségügyi szolgáltatásainak biztosítására, illetve a nemzedékek közötti szolidaritásra.

Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetén a szülői és munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esélyek érvényesülését.

Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők** integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására és az akadálymentesítésre.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A Az intézkedés címe, megnevezése	B A helyzetelemzés következtésibe n feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	D A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	F Az intézkedés tartalma	G Az intézkedés felelőse	H Az intézkedés megvalósításának határideje	I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	J Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása a célcsoport vizsgálatára.	Az önkormányzatnak nincs elegendő információja az egészséges, a fogyatékkal és a mélyszegénységben élő és roma, beás, cigány származású lakosok életviteli, egészségügyi viszonyait, megismerjük szokásaikat és fel tudjuk térképezni, hogy milyen speciális segítségre van szükségük, életvitelük javításához.	Célunk, hogy felmérjük az egészséges, a fogyatékkal és a mélyszegénységben élő és roma, beás, cigány származású lakosok életviteli, egészségügyi viszonyait, megismerjük szokásaikat és fel tudjuk térképezni, hogy milyen speciális segítségre van szükségük, életvitelük javításához.	Településrendezési terv, helyi rendeletek	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Új Roma Stratégia (2019-2030)	Felmérést kell készítenünk az egészséges, a mélyszegénységben élő és roma, beás, cigány származású lakosok életviteli és egészségügyi viszonyairól, szokásairól.	polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Újra létrehozott adatbázisok és statisztikák száma	Önkormányzati dolgozók segítségével az adatgyűjtéshez, kórházak, háziorvosok és védőnők adatbázisaihoz és statisztikáihoz való teljes körű hozzáférés.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.	nem releváns
2	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása a célcsoport vizsgálatára.	Az önkormányzatnak nincs elegendő információja az egészséges, a fogyatékkal élő, a speciális nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és a cigány származású gyermekek életviteli, egészségügyi viszonyait, megismerjük szokásaikat és fel tudjuk térképezni, hogy milyen speciális segítségre van szükségük, életvitelük javításához.	Célunk, hogy felmérjük az egészséges, a fogyatékkal élő, a speciális nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és a cigány származású gyermekek életviteli, egészségügyi viszonyait, megismerjük szokásaikat és fel tudjuk térképezni, hogy milyen speciális segítségre van szükségük, életvitelük javításához.	Településrendezési terv, helyi rendeletek	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Felmérést kell készítenünk az egészséges, a fogyatékkal élő, a speciális nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű és a cigány származású gyermekek életviteli és egészségügyi viszonyairól, szokásairól.	polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Újra létrehozott adatbázisok és statisztikák száma	Önkormányzati dolgozók segítségével az adatgyűjtéshez, kórházak, háziorvosok és védőnők adatbázisaihoz és statisztikáihoz való teljes körű hozzáférés.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												

1	Helyi (önkormányzati) adatbázis (táblázatok, diagramok, statisztikák) létrehozása a célcsoport vizsgálatára.	Az önkormányzatnak nincs elegendő információja az idők életviteli, egészségügyi viszonyairól, szakásairól.	Célunk, hogy felmérjük idők életviteli, egészségügyi viszonyait, megismerjük szokásaikat és fel tudjuk térképezni, hogy milyen speciális segítségre van szükségük, életvitelük javításához.	Településrendezési terv, helyi rendeletek	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Felmérést kell készítenünk az idők életviteli és egészségügyi viszonyairól, szokásairól, tevékenységeiről, szabadidejük eltöltésének módjairól.	polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Újra létrehozott adatbázisok és statisztikák száma	Önkormányzati dolgozók és statisztikáihoz való teljes körű hozzáférés.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A település intézményeinek teljes körű akadálymentesítése.	A település intézményeinek akadálymentesítése nem teljes körű, vannak még hiányosságok.	Célunk, hogy a település felkészüljön a fogyatékkal élők fogadására, illetve hogy biztosítsuk a fogyatékkal élők számára, hogy társadalmunk tagjaiként ugyanazokkal a jogokkal és köteleességekkel rendelkezzenek, mint mindenki más.	Településrendezési terv, helyi rendeletek	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Fel kell készülnünk a fogyatékkal élők fogadására, így az intézmények teljes körű akadálymentesítése, pályázati forrásból.	polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Akadálymentesített intézmények, utcák száma	Pályázati források, szakmunkások segítségével tervezéshez.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.	nem releváns
2	Akadálymentes szolgáltatások (braille táblák kihelyezése, webtartalmak) létrehozása.	A fogyatékkal élők számára sok helyen nem rendelkezünk akadálymentes szolgáltatásokkal, tartalmakkal.	Célunk, hogy a település felkészüljön a fogyatékkal élők fogadására, illetve hogy biztosítsuk a fogyatékkal élők számára, hogy társadalmunk tagjaiként ugyanazokkal a jogokkal és köteleességekkel rendelkezzenek, mint mindenki más.	Településrendezési terv, helyi rendeletek	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Fel kell készülnünk a fogyatékkal élők fogadására, így a weblapok, webes felületek és tartalmak akadálymentesítése épp olyan szükséges, mint az intézmények akadálymentesítése.	polgármester	2028. 11. 30. (csütörtök)	Akadálymentesített szolgáltatások (kihelyezett braille táblák és webtartalmak, stb.) száma	Pályázati források, szakemberek segítségével megvalósításhoz.	Az érintett intézmények és önkormányzat szakmai programjába beépítve fenntartható.	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

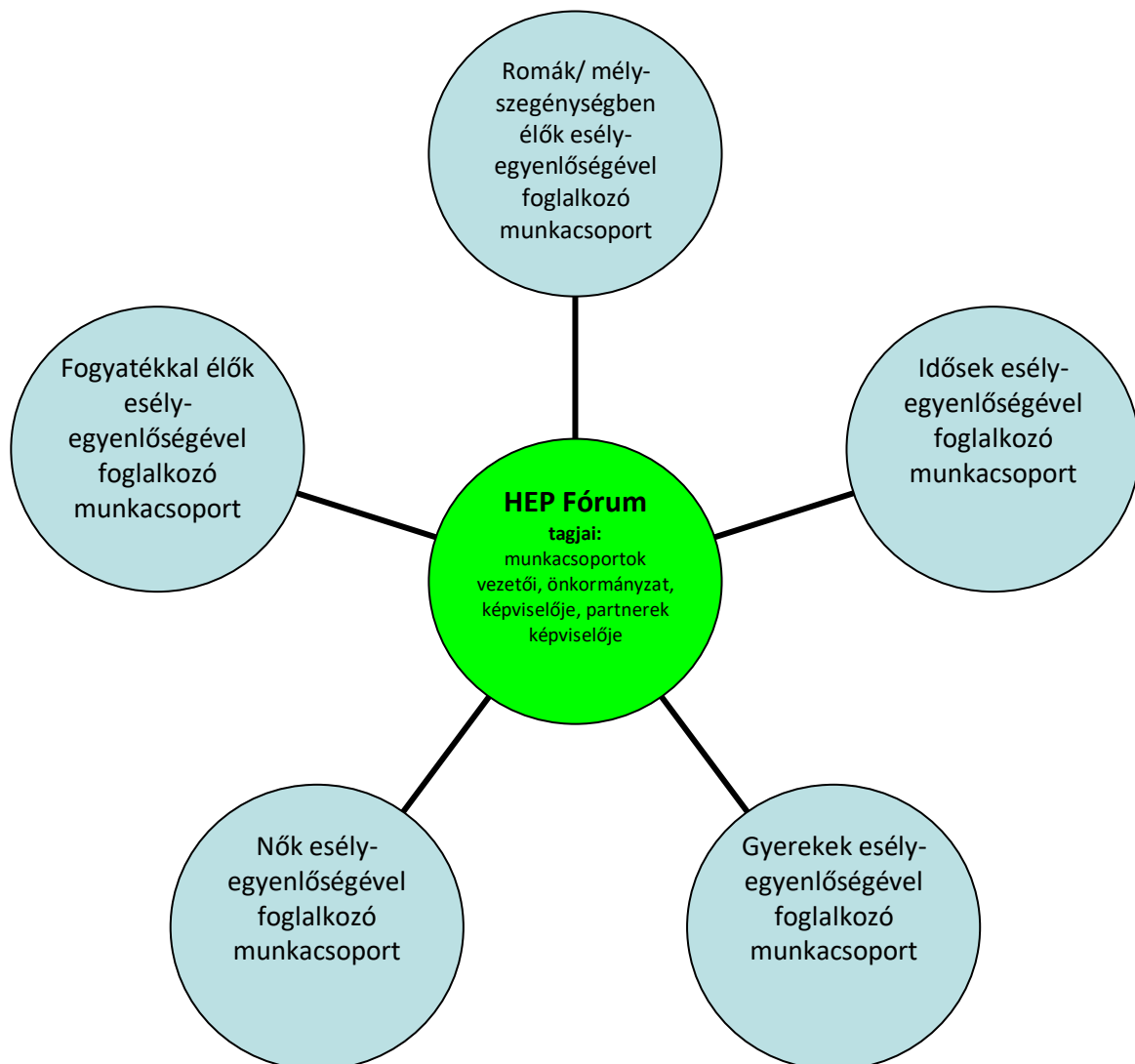
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Váralja község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Váralja község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 49/2023. (XII.11.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Váralja, 2023.12.11.

Dátum

Küvelő
Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

-KIVONAT

Váralja Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2023. december 11. napján megtartott
nyilvános testületi ülésének jegyzőkönyvéből

**Váralja Község Önkormányzat Képviselő-testületének 49/2023.
(XII.11.) számú határozata**
Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása 2024-2028. időszakra

Váralja Község Önkormányzat Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31.§ (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a határozat mellékletét képező Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2024-2028-as időszakra elfogadja. A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal kapcsolatos további intézkedések megtételére.

Határidő: 2023. december 11.

Felelős: Sziebert Éva polgármester

Végrehajtásért felelős: Visnyei Gabriella jegyzői megbízott

K.m.f.

Sziebert Éva sk.
polgármester

Filczinger Ágnes sk.
jegyző

Váralja, 2023. december 11.

A kiadmány hitelül:

